

आठवड्यात कोरोनामुळे ५० मृत्यू ; ३००० रुग्ण वाढले

**महाराष्ट्रात सर्वाधिक
१८ जणांचा मृत्यू**

**गुजरात सरकारने म्हटले ;
कोविडशी लढण्यास तयार**

**कर्नाटकात आणखी
२ रुग्णांचा मृत्यू**

**नागरिकांना सतर्कतेचा
सरकाकडून इशारा**

पुण्यभूमी प्रतिनिधी
नवी दिल्ली: देशात दररोज कोरोना विषाणूचे सुमारे ४०० नवीन रुग्ण आढळत आहेत आणि ५-६ रुग्णांचा मृत्यू होत आहे. गेल्या ८ दिवसांत कोरोना विषाणूच्या ३०४५ रुग्णांमध्ये वाढ झाली आहे. ५२ मृत्यू झाले आहेत. ३० मे रोजी, आरोग्य विभागाने देशात २७१० सक्रिय रुग्ण आणि ७ मृत्यूची नोंद केली होती. ७ मे रोजी ही संख्या ५७५५ वर पोहोचली, तर ५९ रुग्णांचा मृत्यू झाला. शनिवारी कर्नाटकात आणखी २ रुग्णांचा मृत्यू झाला. गुजरातमध्ये १८३, महाराष्ट्रात ८६ आणि कर्नाटकात ५७ कोरोनाचे नवीन रुग्ण आढळले. अशाप्रकारे, सक्रिय रुग्णांची संख्या ६०८१ वर पोहोचली आहे आणि मृतांचा आकडा ६१ वर पोहोचला आहे.

बेड, व्हेंटिलेटर आणि आयसीयू बेडची व्यवस्था करण्यात आली आहे. आरोग्यमंत्री ऋषिकेश पटेल म्हणाले - सध्याचा ओमिक्रॉन विषाणू हा कोविड कुटुंबातील आहे, परंतु तो इतका गंभीर नाही. आपण कोणत्याही परिस्थितीवर नियंत्रण ठेवू शकतो.

केरळ: आरोग्य विभागाने रुग्णालयांना कोविड-१९ आणि इन्फ्लुएंझाची लक्षणे असलेल्या रुग्णांवर उपचार करताना जून २०२३ मध्ये जारी केलेल्या कोविड मार्गदर्शक तत्वांचे पालन करण्याचे निर्देश दिले आहेत. रुग्णालयांमध्ये प्रत्येकाने मास्क घालणे अनिवार्य आहे. तसेच,

सर्दी, खोकला आणि ताप यांसारखी लक्षणे असलेल्या रुग्णांसाठी कोविड चाचणी अनिवार्य करण्यात आली आहे.

महाराष्ट्र: राज्य सरकारच्या मते, जानेवारीपासून राज्यात एकूण १७ जणांचा मृत्यू झाला आहे. त्यापैकी १६ जणांना इतर आजारांनीही ग्रासले होते. या वर्षी आतापर्यंत १३,७०७ नमुन्यांची चाचणी घेण्यात आली आहे. त्यापैकी १०६४ जणांना कोविड पॉझिटिव्ह आढळले.

गुजरात: सरकारी आकडेवारीनुसार, ५०८ कोरोना रुग्णांपैकी १८ जण रुग्णालयात दाखल आहेत, तर ४९० जणांवर घरीच आयसोलेशनमध्ये उपचार सुरू आहेत. प्रेस रिलीजमध्ये म्हटले आहे की, कोविड-१९ च्या प्रकरणांमध्ये सामान्यतः ६ किंवा ८ महिन्यांत वाढ दिसून येते. याबद्दल घाबरून जाण्याची गरज नाही.

कर्नाटक: गुलबर्गा इन्स्टिट्यूट ऑफ

मेडिकल सायन्सेसने २५ खाटांचा कोविड वॉर्ड उभारला आहे. यापैकी पाच खाटा आयसीयू (व्हेंटिलेटरसह), उच्च अवलंबित्व युनिटसाठी आणि पाच गर्भवती महिलांसाठी आहेत. उर्वरित १० सामान्य खाटा आहेत.

उत्तराखंड: राज्य सरकारने बुधवारी मार्गदर्शक तत्त्वे जारी केली आणि जिल्हा प्रशासनाला रुग्णालयांमध्ये ऑक्सिजन आणि आवश्यक औषधांची उपलब्धता सुनिश्चित करण्यास सांगितले. याशिवाय, इन्फ्लुएंझा, गंभीर श्वसन संसर्ग आणि कोविड प्रकरणे यासारख्या आजारांची नोंद करण्यासाठी देखील सूचना देण्यात आल्या आहेत.

सिक्कीम: राज्याचे आरोग्यमंत्री जी.टी. दुगेल म्हणाले की, २९ मे पासून राज्यात ५२६ नमुन्यांची चाचणी घेण्यात आली आहे. त्यापैकी १५ जण पॉझिटिव्ह आढळले. यानंतर, कोविड प्रोटोकॉलचे पालन करून, सर्व रुग्णालयांमध्ये

मास्क घालणे आणि सॅनिटायझर वापरणे अनिवार्य करण्यात आले आहे.

हिमाचल प्रदेश: राज्यात कोविडचा पहिला रुग्ण आढळल्यानंतर, ४ जून रोजी रुग्णालयात प्रत्येकासाठी मास्क घालणे सक्तीचे करण्यात आले. ३ जून रोजी सिरमोर जिल्ह्यातील नाहन येथे पहिला रुग्ण आढळला.

भारतात कोविड-१९ चे ४ नवीन प्रकार आढळले भारतातील अनेक राज्यांमध्ये कोविड-१९ च्या रुग्णांमध्ये वाढ होत असताना, देशात चार नवीन प्रकार आढळून आले आहेत. आयसीएमआरचे संचालक डॉ. राजीव बहल म्हणाले की, दक्षिण आणि पश्चिम भारतातून अनुक्रमित केलेले प्रकार डेल्टा७, डेल्टा८, गॅम्टा१ आणि छह.१.८.१ मालिकेतील आहेत.

उर्वरित ठिकाणांहून नमुने गोळा केले जात आहेत आणि नवीन प्रकारांची तपासणी करण्यासाठी त्यांचे क्रमवारी **▶ पान २ वर**

मत चोरीचा पॅटर्न राबवण्याचे षडयंत्र

राजकीय: काँग्रेस प्रदेशाध्यक्ष हर्षवर्धन सपकाळांचा आरोप

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

मुंबई: महाराष्ट्र विधानसभा निवडणुकीतील मतदान चोरीचा पॅटर्न आगामी बिहार विधानसभा निवडणूक, मुंबई महानगरपालिका निवडणूक तसेच राज्यातील स्थानिक स्वराज्य संस्था निवडणुकीतही वापरण्याचे षडयंत्र असल्याचा गंभीर आरोप काँग्रेस प्रदेशाध्यक्ष हर्षवर्धन सपकाळ यांनी आज केला. लोकसभेतील विरोधी पक्षनेते राहुल गांधी यांचा गेल्या वर्षी राज्यात पार पडलेल्या विधानसभा निवडणुकीतील वाढीव मतदानाबाबतचा लेख शनिवारच्या विविध वर्तमानपत्रात प्रकाशित झाला आहे. या पाक्षभूमीवर आज पत्रकार परिषदेत बोलताना सपकाळ यांनी भाजप आणि निवडणूक आयोगाच्या कार्यपद्धतीवर निशाणा साधला. राहुल गांधींच्या लेखाने राजकीय भूकंप झाला असून महाराष्ट्र विधानसभा निवडणुकीतील फिकिसंगी चौकशी का करत नाही? असा सवाल त्यांनी केला.

निवडणूक आयोगाची विश्वासाहता आणि लोकशाहीवरील घाला या प्रश्नावर जनजागृती करण्यासाठी काँग्रेसच्या वतीने येत्या १२ जून रोजी राज्यभर मशाल मोर्चा काढण्यात येणार आहे. गडचिरोली येथील मोर्चात आपण सहभागी होणार असल्याचे सपकाळ यांनी सांगितले. महाराष्ट्र विधानसभा निवडणूक २०२४ मध्ये **▶ पान २ वर**

कासारी जवळ कार आडवी लावून आईसह मुलाला मारहाण

जमिनीच्या वादातून घडली घटना १५ जणांविरुद्ध गुन्हा दाखल

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

आष्टी: जमिनीच्या वादातून ३ जून रोजी झालेल्या भांडणाबाबत आईने आष्टी पोलिस ठाण्यात तक्रार दाखल केली. त्यानंतर सायंकाळी बीड-अहिल्यानगर रस्त्यावर कासारी येथे चारचाकी आडवी लावत आई सह मुलाला जबरदस्त मारहाण केली. शिवाय अंगावरील सोन्याचे दागिने, दहा हजार रुपये रोख, मोबाईल काढून घेत जीवे मारण्याची धमकी दिल्याप्रकरणी आष्टी पोलिस ठाण्यात १५ जणांविरुद्ध

गुन्हा दाखल झाला आहे.

आष्टी तालुक्यातील कडा येथील सुमित ढोबळे यांची चौभानिमागाव येथे शेतजमीन आहे. शेजारी महादेव नरवडे याचीदेखील जमीन आहे. जमिनीच्या बांधासह रस्त्यावरून त्याचबरोबर वेगवेगळे कारण काढून सतत भांडण करत असल्याने ३ जून रोजी झालेल्या भांडणाबाबत सायंकाळी साडेपाचच्या सुमारास तक्रार देऊन कारने सुमित, त्याची आई व भाऊ असे तिघेजण कडा गावाकडे जात होते. अंदाजे पावणेसहा ते सहा वाजण्याच्या **▶ पान २ वर**

पेरणीपूर्व तयारीत शेतकरी मग्न हंगाम: रेगूटीसोबत खत पेरणीची लगबग

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

सिरसाळा: खरिपाची पेरणी पुर्व शेत मशागत कामे उरकली आहेत परंतु शेतकरी राजा आता कापूस लागवडीच्या तयारीत आहे . यासाठी लागवड पुर्व तयारी सुरू आहे. सिरसाळा भागात अनेक शेतकरी मशागत केलेल्या शेतात कापूस लागवड करण्यासाठी रेगूटी ओढत आहेत सोबत खत पेरणी

देखील करत. कापूस लागवडी वर शेतकऱ्यांवर भर असल्याचे दिसत

आहे . सोयाबीन पिकाला कवडीमोल भाव आहे, उत्पादन **▶ पान २ वर**

एसटी महामंडळाचे खासगीकरण ? निर्णय: मंत्री प्रताप सरनाईकांचे संकेत

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

मुंबई: महाराष्ट्रातील एसटी महामंडळाचे खासगीकरण होण्याची शक्यता आहे. परिवहन मंत्री प्रताप सरनाईक यांनी तसे संकेत दिले आहेत. महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या (एसटी) जागांचा व्यावसायिक विकास करून उत्पन्नवाढीचा नवा मार्ग शोधण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. यामध्ये बसस्थानक आणि आगार परिसराचा समावेश असून, त्यांचा विकास सार्वजनिक-खासगी भागीदारी पद्धतीने करण्यात येणार असल्याची

माहिती परिवहन मंत्री प्रताप सरनाईक यांनी दिली आहे.

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या विविध शहरांमध्ये

बसस्थानक व बस आगार परिसर स्वरूपात जागा आहेत. अशा जागांचा विकास करून महामंडळ उत्पन्नाचे स्रोत निर्माण करू शकते. पब्लिक प्रायव्हेट पार्टनरशीप (पीपीपी) पद्धतीने अशा जागांचा व्यावसायिक स्वरूपात विकास करण्यात यावा. यामधून महामंडळाचे उत्पन्न वाढविण्यात यावे, अशा सूचना परिवहन मंत्री प्रताप सरनाईक यांनी दिल्या. मुंबईतील एसटी महामंडळाच्या मुख्य कार्यालयात आयोजित बैठकीत हा प्रस्ताव सादर करण्यात आला. या अंतर्गत राज्यातील ७२ पॅकेजेसमध्ये एसटीची शहरी, **▶ पान २ वर**

महाराजांना दिली जिवे मारण्याची धमकी !

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

केज : संत एकनाथ महाराज मठ संस्थानच्या व्यवहारात भ्रष्टाचार प्रकरणी उपोषण का केले ? या कारणा वरून मठाचे उत्तराधिकारी असलेल्या महाराजांना चक्र अध्यक्ष आणि सचिवासह चौघांनी शिवीगाळ करून जिवे मारण्याचा धमकी दिली आहे. या प्रकरणी चौघा विरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

या बाबतची माहिती अशी की, केज तालुक्यातील सासुरा येथील एकनाथ महाराज मठ संस्थांचे उत्तराधिकारी म्हणून काम करीत असलेले ह.भ.प. केशव महाराज शास्त्री हे या मठाचे अध्यक्ष आणि सचिव यांनी केलेल्या

भ्रष्टाचाराची चौकशी करण्याच्या मागणीसाठी दि. ४ जून रोजी जिल्हाधिकारी कार्यालया समोर उपोषणाला बसले होते. याचा राग मनात धरून दि. ७ जून रोजी सकाळी ९:०० वा. च्या सुमारास मठाचे समोर एकनाथ महाराज मठ संस्थान सासुराचे अध्यक्ष रतन दत्तात्रय मुंडे व सचिव सुशेन रामराव भोसले आणि त्यांचे भाऊ राजेन रामराव भोसले व ज्ञानेश्वर रामराव भोसले यांनी केशव महाराज शास्त्री यांना तू भ्रष्टाचारा बाबत उपोषण का केलेस ? तुला बघावे लागेल असे. म्हणून शिवीगाळ करून जिवे मारण्याची धमकी दिली. ह.भ.प. केशव महाराज शास्त्री यांच्या तक्रारी वरून रतन **▶ पान २ वर**

परळीत कार्यशाळा

चाकरवाडी येथे संत महंतांच्या आशीर्वादने व्यासपीठ पूजन

मराठवाड्यातील सर्वात मोठी शिवमहापुराण कथा

चाकरवाडी / प्रतिनिधी

विसाव्या शतकातील महान सद्गुरू संत श्री ज्ञानेश्वर माऊली दादा महाराज यांच्या पंचवेसाव्या पुण्यस्मरणार्थ रौप्यमहोत्सवी सोहळ्यास तपोनिधी शांतीब्रह्म गुरुवर्य महादेव महाराज तात्या श्री क्षेत्र चाकरवाडी यांच्या मार्गदर्शनाखाली अखंड हरिनाम सप्ताहाची सुरुवात श्री माऊली दादाच्या समाधी पूजन, अभिषेकने शनिवारी सुरुवात करण्यात आली. यानंतर भव्य ग्रंथ दिंडीची विविध वाद्य सह मिरवणूक काढण्यात आली असून मराठवाड्यातील सर्वात मोठ्या शिवपुराण कथेची आज पासून सुरुवात होणार आहे.

अखंड हरिनाम सप्ताहाच्या निमित्ताने मुख्य कार्यक्रम व्यासपीठ पूजन करण्यात आले. यात मंगल कलश स्थापना, दीप प्रज्वलन, टाळ, मृदंग, वीण, श्रुती पूजन, ध्वजारोहण, मुख्य संत महंतांच्या

तपोनिधी शांतीब्रह्म गुरुवर्य श्री ह.भ.प. महादेव महाराज (तात्या) यांच्या हस्ते

करण्यात आले. श्री ह.भ.प.नारायण महाराज भाऊ, शांतीब्रह्म गुरुवर्य नवनाथ

बाबा महाराज, श्री क्षेत्र गोरखनाथ टेकडी, श्री ह.भ.प. लक्ष्मण महाराज मंगडे,

श्री बंकटस्वामी मठ संस्थान श्री क्षेत्र नेकनुर, श्री ह.भ.प.रामकृष्ण रधवे बापू ,श्री ह.भ.प.उद्धव बापू आपेगावकर, श्री ह.भ.प.पंडित महाराज गिरी , विश्वनाथ अप्पा स्वामी कपिलधर, श्री ह.भ.प.डॉ प्रशांत स्वामी, ज्ञानेबा माऊली महाराज श्री क्षेत्र बरड, श्री ह.भ.प.नाना महाराज कदम, श्री ह.भ.प. सुरेश महाराज जाधव, दत्तात्रय मिसळ महाराज यांच्या हस्ते मुख्य व्यासपीठ पूजन करून अखंड हरिनाम सप्ताह सुरुवात करण्यात आली, यानंतर ज्ञानेश्वरी पारायण श्री ह.भ.प. रमाबुवा महाराज काजळे यांच्या नेतृत्वाखाली घेण्यात आले. गाथा भजन श्री ह.भ.प.अंकार महाराज जगताप, श्री ह.भ.प.संजय देवकर, श्री ह.भ.प.मनोहर मुंडे, श्री ह.भ.प.भारतबुवा पठाडे, कंठभूषण श्री अभिमन्यु ढाकणे यांच्या नेतृत्वाखाली घेण्यात आले. अतिशय उत्सवात माऊली **▶ पान २ वर**

आता तरी प्रकाश आंबेडकरांना समजून घ्या

अजय सरवदे: परिसंवाद मेळाव्यास उपस्थित रहा

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

बौद्धमहाराष्ट्राच्या राजकारणात २०१९ साली वंचित बहुजन आघाडी या पक्षाने उडी घेतली अन् प्रस्थापितांच्या उरात धडकी भरवत ४४ लाख मतदान लोकसभेला मिळविले विधानसभेला तो टक्का कमी कमी होत गेला याचे एकमेव मुख्य कारण म्हणजे काही स्वयंघोषित बुद्धिजीवी विचारवंत यांनी प्रस्थापितांच्या हाताला धरत त्यांच्याकडून गाड्या पैसे घेत वंचित बहुजन आघाडीचे राष्ट्रीय अध्यक्ष ड. प्रकाश तथा बाळासाहेब आंबेडकर यांनी घेतलेले निर्णय भूमिका प्रयोग हे चुकीचे आहेत याचा अपप्रचार सुरू केला आणि मतदार दुरावत गेला. वंचित बहुजन आघाडीचे जिल्हाध्यक्ष अजय सरवदे यांच्या

संकल्पनेतून आता तरी प्रकाश आंबेडकरांना समजून घ्या या परिसंवाद मेळाव्याचे आयोजन केले असून फुले आंबेडकरी विद्वत् सभेचे मा.भास्कर भोजने यांच्या प्रमुख मार्गदर्शनाखाली कार्यक्रमाचे आयोजन होत आहे. या कार्यक्रमास वंचित बहुजन आघाडीचे राष्ट्रीय सदस्य महासचिव तथा जिल्हा प्रभारी प्रा. किसन चव्हाण, तक्रार निवारण समितीचे प्रमुख प्रा. विष्णू जाधव यांच्यासह आजी-माजी जिल्हा, तालुका, **▶ पान २ वर**

आपले ठेवायचे झाकून

तृणमूल काँग्रेसच्या खासदार महूआ मोइत्रा आणि बीजेडीचे माजी खासदार पिनाकी मिश्रा यांच्या ३ मे रोजी जर्मनीत झालेल्या लग्नाची बातमी आल्यासरशी अनेक समाजमाध्यमी वीर आणि वीरांगना नेहमीप्रमाणे एकदम चेकाळून गेले. आता ते चेकाळले आहेत, असे म्हणणे हे पीतांबर पिवळा आहे, असे म्हणण्यासारखेच. कारण हातात मोबाइल नामक सहज उपलब्ध होणारे यंत्र, स्वस्तात उपलब्ध होणारा डेटा आणि डोक्यात राष्ट्रवादापासून सांस्कृतिक वर्चस्ववादापर्यंतच्या साऱ्याचा भुसा भरलेला असेल तर कुणाबद्दलही, कशाबद्दलही, कुठेही आणि काहीही प्रतिक्रिया घायचा अधिकार आपल्याला प्राप्त होतो असा या मंडळींचा समज असल्याने त्यांना चेकाळण्यासाठी कोणतेही निमित्त पुरते. त्यात ती व्यक्ती सार्वजनिक पातळीवर प्रसिद्ध असेल तर तिची नैतिकता तपासण्याचा आपल्याला जणू मक्ताच मिळाला आहे असे या समाजमाध्यमी मंडळींना वाटते. त्यामुळे आता पन्नाशीत लग्न कशाला करायचे, त्याचा काय उपयोग, इथपासून तऱ्हेतऱ्हेच्या टिप्पण्या केल्या गेल्या. त्यापैकी बऱ्याच हीन पातळीवरच्या, कुचाळक्या करणाऱ्याच होत्या. सार्वजनिक पातळीवर प्रसिद्ध असलेल्या व्यक्तीला आजकाल ट्रोलिंग वगैरेला सामोरे जावेच लागते, पण एखादी गोष्ट विनोदाने घेणे, गंमत करणे यातली सीमारेषा ओलांडून ट्रोलिंग होते, तेव्हा ते त्या समाजाची यत्ता दाखवणारे असते.

खरे तर महूआ मोइत्रा आणि पिनाकी मिश्रा या आजीमाजी खासदारांनी वैयक्तिक आयुष्यात काय करावे हा सर्वस्वी त्यांचा प्रश्न. त्यांनीच कशाला, इतर कोणीही कायघाच्या चौकटीत राहून आपल्या वैयक्तिक आयुष्यात काय करावे याच्याशी इतरांना काही देणेघेणे असण्याचा प्रश्नच उद्भवत नाही. कोणाही प्रसिद्ध व्यक्तीच्या वैयक्तिक पातळीवरील वागण्याचा सामाजिक पातळीवर उपद्रव होत नाही, तोपर्यंत कोणालाही त्याबाबत बोलायचा काहीही अधिकार नाही. तरीही महूआ मोइत्रा यांच्या या लग्नाबाबत समाजमाध्यमांवर ज्या प्रतिक्रिया उमटल्या, आजच्या भाषेत ट्रोलिंग झाले, ते ‘दाद कुणी मारायचा’ या गोष्टीची आठवण करून देणारे होते. यापलीकडे जाऊन इतरांच्या लग्नमध्ये नाक खुपसताना आपल्या आसपास लग्नसंस्थेचे काय चालले आहे याचा आपण कधी गांभीर्याने विचार करणार ?

अमादी ताजे असलेले वैष्णवी हगवणे प्रकरण हे आपल्या लग्नसंस्थेचे काय झाले आहे याचे दुर्दैवी उदाहरण. सासुरच्या लोकांच्या पैशांच्या हत्यासापोटी एक तरुण मुलगी जिवा निशी जाते, पण तिच्या लग्नात दिल्या गेलेल्या भेटवस्तू, केला गेलेला खर्च यात काही चुकीचे आहे, असे तिच्या घरच्या लोकांना चुकूनही वाटत नाही. उलट ते प्रेमविवाहावरच खापर फोडत राहतात. आजही अनेक पालकांना त्यांच्या मुलाने किंवा मुलीने स्वतःसाठी निवडलेला जोडीदार जात, धर्म, वर्ग या सगळ्या चौकटीत बसणाराच असावा लागतो. तसे नसेल तर त्या जोडय्याला एक तर अनेक दिव्यांमधून जावे लागते, नाही तर त्याचा हात सोडून घावा लागतो. लग्न कुणाशी करायचे याचा आजही अनेक तरुण/तरुणींना आपापला निर्णय घेता येत नाही. त्यासाठी ते पालकांवर, वधू-वर संशोधनाच्या पारंपरिक पद्धतीवरच अवलंबून असतात. लग्नानंतरही त्या जोडप्याचे एकमेकांशी कसे काय जमते यापेक्षाही ते लग्न टिकण्याचा वा मोडण्यात त्यांच्या पालकांचाच मोठा हात असतो. पण रूढीपरंपरा जिवापाड पाळण्याच्या नादात ही पालकमंडळी कोणत्याही जोडप्याने लग्न कशासाठी करायचे या मूळ हेतूलाच हरताळ फासताना दिसतात. आजघडीच्या पिढीच्या जीवनातील गरजा, ताणेबाणे यांचा फारसा विचार न करता आहे ती व्यवस्था टिकवून ठेवण्याचा अड्डास लग्नव्यवस्थेला अधिकाधिक कर्मठ बनवतो आहे. अशा कर्मठ व्यवस्थेला धडका मारण्याचे प्रयत्नही तितक्याच जोमाने होतात. राज्यव्यवस्थेने कितीही निर्बंध आणायचे प्रयत्न केले तरी लग्नव्यवस्थेचे साचे मोडू पाहणाऱ्या आणि त्यासाठी ‘लिव्ह इन’मध्ये राहू पाहणाऱ्या जोडप्यांचे वाढत चाललेले प्रमाण हे याचेच उदाहरण. पण जात, धर्म यांच्या पलीकडे जाणारे आणखी किती तरी साचे या व्यवस्थेने घडवलेले आहेत. अमका रंग, वय, गाव, शहर, व्यवसाय अशा कोणत्याही गोष्टी एकमेकांशी जुळण्या नसतील तर काण आणि डोळे टवकारले जातात. या सगळ्यात एक बाब अनेकदा बाजूला टाकली जाते ती त्या दोन जिवांमधली ‘केमिस्ट्री’.

लग्न करण्यामागे वंशसातत्य राखणे या कोणत्याही जीवाच्या आदिम प्रेणेबरोबरच स्वतःचे कुटुंब उभारणे, सहजीवनासाठीचा जोडीदार मिळवणे, आयुष्यात स्थिरस्थायर होण्याची सुरुवात करणे अशी अनेक कारणे असतात, हे खरे असले तरी या कारणांपलीकडे जाऊन कोणाही दोन जीवांना एकत्र यावे, आपले दोघांचे सहजीवन असावे असेही असू शकतेच. मुख्य म्हणजे ते क्याच्या कोणत्याही टप्प्यावर वाटू शकते. असे वाटणारी जोडपी एकत्र येतातही. पण लग्न करायचे ते फक्त मूल जन्माला घालण्यासाठी असे ज्यांना वाटते, त्यांनाच या लग्नाचा काय उपयोग असा प्रश्न पडू शकतो. त्यांना सहजीवन ही संकल्पनाच समजलेली नसते, असे म्हणावे लागते. दोन जीवांना असोशीने एकत्र आणणारी ‘केमिस्ट्री’ अनाकलनीय अशा जोड्या जमवू शकते. ज्यांना स्त्रीपुरुष या पारंपरिक सहजीवनाकडे खुलेपणाने बघता येत नसेल, तर ते समलिंगी सहजीवनाकडे कसे पाहतील हे वेगळे सांगायला नको.लग्नसंस्था आणि पुढे तिचीच पोटउपज असलेली कुटुंबव्यवस्था हा भारतीय संस्कृतीचा कणा आहे, असे सांगितले जाते आणि तिची आताची स्थिती तशीच राहावी असा आग्रह धरला जातो. पण हीच व्यवस्था काळानुरूप कशी बदलत गेलेली आहे, हे किती जणांना माहीत असते? इतिहासाचाय वि. का. राजवाडे यांचे भारतीय विवाहसंस्थेचा इतिहास हे पुस्तक विवाहसंस्थेच्या परिवर्तनशीलतेचा आलेख तर मांडतेच, शिवाय मानवसमूह सामाजिक, सांस्कृतिक पातळीवर स्थित्यंतराच्या किती टप्प्यांमधून गेला आहे, याचे त्यातून होणारे दर्शन दिवडमूढ करणारे आहे. केवळ लग्नासारख्या सामाजिक रूढीबाबतच नाही तर इतरही अनेक प्रथापरंपरांबाबत १००–२०० वर्षांच्या आगोमगे दिसणाऱ्या गोष्टींना कवटाळून त्या अपरिवर्तनीय मानणे हे किती खुळखटपणाचे आहे, हे विवाहसंस्थेचा इतिहास बघितला तर समजते.

’सर्वोत्कृष्ट लोककलावंत’ पुरस्कार अभिनंदनिय:डॉ.गणेश चंदनशिवेंना मिळाला पुरस्कार

’सर्वोत्कृष्ट लोककलावंत’ पुरस्कार अभिनंदनिय:डॉ.गणेश चंदनशिवेंना मिळाला पुरस्कार

पुण्यभूमी प्रतिनिधी
मुंबई:विद्यापीठाच्या लोककला अकादमीचे प्रमुख,लोककलेचे संशोधक आणि सुप्रसिद्ध सिने-पार्श्वगायक डॉ. गणेश चंदनशिवे यांना अखिल भारतीय नाट्य परिषदेचा अत्यंत प्रतिष्ठेचा ‘सर्वोत्कृष्ट लोककलावंत’ पुरस्कार घोषित करण्यात आला आहे. लोककला क्षेत्रातील त्यांच्या अतुलनीय योगदानाची ही एक मोठी पावती मानली जात आहे.

हा पुरस्कार सोहळा दिनांक १४ जून २०२५ रोजी मुंबई येथे नाट्य आणि चित्रपट क्षेत्रातील

पोलिसांचा धडाकेबाज कारवाई अट्टल दरोडेखोर जेरबंद, एक फरार

पुण्यभूमी प्रतिनिधी
गेवराई : गेवराई पोलिसांनी रात्रगस्ती दरम्यान मिळालेल्या गुप्त माहितीच्या आधारे नागझरी पारधी वस्तीवर छाप्या टाकून सराईत दरोडेखोर भगवान ईश्वर भोसले , रा. बेलगाव, ता. कर्जत, जि. अहमदनगर याला अटक केली. त्याचा साथीदार मात्र अंधाराचा फायदा घेत पसार झाला. पोलिसांनी त्याचा पाठलाग केला, परंतु तो हाती लागला नाही. भगवानवर अहमदनगर आणि सोलापूर येथील पोलीस ठाण्यांत दरोडा आणि घरफोडीचे गंभीर गुन्हे दाखल आहेत. त्याने करमाळा (जि. सोलापूर) येथील घरफोडीची कबुली दिली. याप्रकरणी त्याच्यावर करमाळा पोलिस ठाण्यात गुन्हा क्र. ४३८/२०२५, कलम ३३१(७), ३(५) भारतीय दंड संहिता अंतर्गत गुन्हा दाखल आहे. त्याला पुढील तपासासाठी करमाळा पोलिसांच्या ताब्यात देण्यात आले.ही धडाकेबाज कारवाई पोलीस अधीक्षक नवनीत कोंवत, अपर पोलीस अधीक्षक सचिन पांडकर आणि उपविभागीय पोलीस अधिकारी कमलेश मिना यांच्या मार्गदर्शनाखाली पोलीस निरीक्षक प्रविणकुमार बांगर यांच्या पथकाने केली. पथकात मपोउपनि निशीगंधा खुळे, पोउपनि राम खोत, श्रीमंत उबाळे, सुरेश पारधी, पोह अशोक हंबर्डे, चंद्रसेन माळी, मुकुंद रोकडे, जयराम उबे आणि होमगार्ड्स यांचा समावेश होता.

अनेक मान्यवरांच्या उपस्थितीत पार पडणार आहे. यावेळी डॉ. गणेश चंदनशिवे यांना हा बहुमान प्रदान करण्यात येईल.

डॉ. चंदनशिवे यांनी लोककलेच्या जतन आणि प्रसारात मोलाची भूमिका बजावली आहे. त्यांच्या कार्यामुळे लोककलांना शहरी आणि आंतरराष्ट्रीय स्तरावर एक नवी ओळख मिळाली आहे. एक गायक म्हणून त्यांनी आपल्या आवाजातून अनेक लोकगीते,चित्रपट गीते घराघरात पोहोचवली आहेत, तर मुंबई विद्यापीठातील लोककला अकादमीचे प्रमुख

आरटीओ कार्यालयात बनावट कागदपत्रांआधारे उतरवले वाहनावरील कर्ज

अंबाजोगाई/प्रतिनिधी: फायनान्स कंपनीकडून कर्ज काढून वाहन घेतले परंतू कर्जाची परतफेड न करताच बनावट कागदपत्रे तयार केली. वाहनावर कर्ज नसल्याचे दाखवून फायनान्स कंपनीचे बनावट ना हरकत पत्र तयार केले. त्या आधारे आरटीओ कार्यालयातून त्याच्यावरील कर्जाचा बोजा उतरवला. वाहनाची विक्री केल्याचा प्रकार अंबाजोगाईत समोर आला.

अंबाजोगाई आरटीओ कार्यालयातील कर्मचारी

बांधावरून दाम्पत्यांसह मुलींना मारहाण ; तिघांवर गुन्हा

केज : शेताच्या बांधाच्या कारणावरून एका दाम्पत्यांसह दोन मुलींना लोखंडी रॉड व गॅस पाईपने बेदम मारहाण केल्याची घटना सोमनाथ बोरगाव (ता. अंबाजोगाई) येथे घडली. याप्रकरणी युसुफवडगाव पोलिसात तिघांविरुद्ध गुन्हा दाखल झाला आहे.

सोमनाथ बोरगाव येथील सविता बंडू गिरी या पती, दोन मुली व एक मुलसह वास्तव्यास असून त्यांना १

पान एक वरून

नरवडे, महादेव नरवडे यांच्याविरुद्ध आईला पोलिस ठाण्यात घेऊन जात तक्रार का केली ? असे म्हणत सुमित, त्याचा भाऊ अमित, आई शारदा यांनाही लोखंडी गज, लाकडी दांड्यांनी मारहाण करून जखमी केले. त्यानंतर योगेश मुटकूळे याने माझ्या गळ्यातील सोन्याची सहा तोळ्यांची चेन व उजव्या हाताच्या बोटामधील एक तोळ्याची अंगठी, खिशातील दहा हजार रुपये व आई शारदा हिच्या गळ्यातील तीन तोळ्यांचे सोन्याचे मिनी गंधन, एक मोबाईल बळजबरीने काढून घेतला व आरोपींनी मिळून तुम्ही पुन्हा निखिल नरवडे, महादेव नरवडे यांच्या नादी लागलात तर तुम्हाला शेतात जाऊ देणार नाही, अशी धमकी देऊन शिवीगाळ केली व जीवे मारण्याची धमकी दिली, असे फिर्यादीत म्हटले आहे. याप्रकरणी योगेश रामेश्वर मुटकुळे, प्रवीण आबासाहेब श्रीखंडे, अमोल बबन दरेकर, सुरज पवार, अक्षय पवार, बंडू पवार व नऊ अनोळखी व्यक्तींविरुद्ध ५ जून रोजी आष्टी पोलिस ठाण्यात विविध कलमांनुसार गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.पुढील तपास आष्टी पोलीस करीत आहेत.

एसटी महामंडळाचे निमशहरी आणि ग्रामीण जागा मॉडेलप्रमाणे समाविष्ट केली जाणार आहेत. जागांचे अ, ब आणि क वर्गांमध्ये वर्गीकरण करून त्याचे एकत्रित पॅकेज तयार केले जाणार आहे. परिवहन मंत्री प्रताप सरनाईक म्हणाले, ‘एसटी’च्या राज्यातील जागांचा विकास करताना स्थानिक परिस्थिती, व्यावसायिक लाभ आदी बाबी लक्षात घेण्यात याव्यात. या जागांच्या विकासासाठी अ, ब आणि क असे वर्गीकरण करून त्यांचे एक पॅकेज करावे. ज्यामध्ये शहरी, निमशहरी आणि ग्रामीण जागांचा समावेश असावा. पॅकेजमधील मादमत्तेचे मूल्य त्याच पॅकेजमध्ये असावे. राज्यात ७२ पॅकेजेसमधून एसटी बसस्थानक, आगार आदींचा विकास करण्यात येणार आहे. पॅकेजमध्ये कामांबाबत सुधारणा करायची असल्यास सुधारणा करून घ्याव्यात. या कामाला गती देऊन तातडीने या संदर्भातील कार्यवाही पूर्ण करावी, असे निर्देशही परिवहन मंत्री प्रताप सरनाईक यांनी दिले.

पेरणीपूर्व तयारीत शेतकरी

खर्च देखील निगणे अवघड आहे म्हणून या वर्षी शेतकऱ्यांचा कापुस लागवडी वर अधिक भर आहे. मोदी सरकारने नुकतेच कापसास आठ हजार पार हमी भाव घोषित केला आहे. हा भाव परवडणारा जरी नसला तरी किमान स्थिरता ठेवणारा आहे. यंदा कापुस प्रति बॅग ९०० रुपये एवढी आहे . २५ रुपयांनी दर वाढवले आहेत . याच बरोबर खतांच्या किमती उढील अवाच्या सव्या वाढल्या आहेत,५० किलोची बॅग १७५० / – रुपयांना आहे. खत बियाणांची किंमत वाढल्याने याची आर्थीक झळ शेतकऱ्यांना बसणार आहे. वरून राजा अद्याप बरसला नसल्याने शेतकरी प्रतिक्शेत आहेत. अनेक शेतकऱ्यांनी कोरडवाहू शेती वरीती धूळ पेरणी केली

पान सहा वरून

कार्यक्रमात प्रमुख पाहुणे म्हणून धर्मवीर प्रतिष्ठान जिल्हाध्यक्ष लिबाजी जाधव, डॉ. ज्ञानेश्वर जाधव, विलास मस्के, फुलचंद नेवाळे, ज्योतिराम फरताडे, अनिकेत कदम आणि गणेश नेवाळे उपस्थित होते. त्यांनी विजयी संधाचे अभिनंदन करत बाजीराव दादांचे कौतुक केले. राजकीय नेतृत्वाबरोबरच खेळ क्षेत्रातही बाजीराव दादा चव्हाण यांचे योगदान उल्लेखनीय ठरत आहे, हे धर्मवीर क्रिकेट क्लबच्या यशातून पुन्हा एकदा सिद्ध झाले आहे.

नागसेन वसतीगृहात प्रवेश

नानासाहेब बनकर, भास्कर मामा लिहिणार, ड. तुबे,ड. भारतभूषण मौर्य, रिपाई नेते सुनील वाघमारे, बाळासाहेब केदारे, भाऊसाहेब जगदाळे, गणपत मोरे, संतोष तेलतुंबडे, माजी प्रभाकर खंडागळे, बन्सी भाऊ मोरे , सुरेश गायकवाड शिवम तेलतुंबडे आदींनी केले आहे.

शिवसेना उबाठा गटाचा

विक्रीवर बंदीची मागणी केली मोर्चात अवैध दारू विरोधात घोषणांनी परिसर दराने गेला.या एल्गार मोर्चा शिवसेनेचे जिल्हा संघटक डॉ. गोपाल बछिरे,

म्हणून त्यांनी अनेक नवोदित कलाकारांना मार्गदर्शन केले आहे. त्यांच्या प्रयत्नांमुळे लोककलांना शैक्षणिक आणि व्यावसायिक मंच प्राप्त झाले आहे.यापूर्वीही लोककलेच्या क्षेत्रात दिलेल्या योगदानाबद्दल डॉ. चंदनशिवे यांना अनेक मानसन्मान प्राप्त झाले आहेत. अखिल भारतीय नाट्य परिषदेचा हा पुरस्कार त्यांच्या शिरपेचात आणखी एक मानाचा तुरा खोवला आहे. लोककला क्षेत्रासाठी ही एक अभिमानाची बाब मानली जात आहे. या घोषणेनंतर सर्व स्तरांतून डॉ. गणेश चंदनशिवे यांच्यावर अभिनंदनाचा वर्षाव होत आहे.

आरटीओ कार्यालयात बनावट कागदपत्रांआधारे उतरवले वाहनावरील कर्ज

आरटीओ कार्यालयात दिले. त्या आधारे वाहनावरील कर्जाचा बोजा उतरवून घेतला. त्यानंतर हे वाहन ठाणे जिल्ह्यात विक्री केले. हा प्रकार निदर्शनास आल्यानंतर आरटीओ विभागाने पोलिसांत तक्रार दिली. यावरून वाहन मालक सौदागर दत्त सोनवणे आणि हा प्रकार करण्यासाठी मदत करणारा पीयूसी सेंटर चालक सलीम शेख या दोघांविरोधात अंबाजोगाई ठाण्यात गुन्हा नोंदवला आहे.

बांधावरून दाम्पत्यांसह मुलींना मारहाण ; तिघांवर गुन्हा

तुम्ही आम्हाला शिऱ्या का देता असे म्हणताच बालाजी याने बंडू गिरी यांना घराबाहेर ओढुन आणून लोखंडी रॉडने सविता गिरी यांच्या डोक्यात मारून डोके फोडत गंभीर जखमी केले. नागनाथ याने गॅसच्या पाईपने पाठीवर मारहाण केली. यावेळी बंडू गिरी आणि त्यांच्या मुली सुप्रिया, गायत्री हे भांडण सोडवू लागल्याने त्यांना गॅसच्या पाईपने व

चापटाबुक्याने मारहाण केली. शेजारच्या लोकांनी त्यांचे भांडण सोडविल्यानंतर ते जीवे मारण्याच्या धमक्या देऊन निघून गेले. अंबाजोगाईच्या शासकीय रुग्णालयात उपचार घेऊन सविता गिरी यांनी दिलेल्या तक्रारीवरून बालाजी गिरी, विकास गिरी, नागनाथ भारती या तिघांविरुद्ध युसुफवडगाव पोलिसात गुन्हा दाखल झाला आहे. तपास जमादार अरुण मोरे हे करीत आहेत.

आरटीओ कार्यालयात दिले. त्या आधारे वाहनावरील कर्जाचा बोजा उतरवून घेतला. त्यानंतर हे वाहन ठाणे जिल्ह्यात विक्री केले. हा प्रकार निदर्शनास आल्यानंतर आरटीओ विभागाने पोलिसांत तक्रार दिली. यावरून वाहन मालक सौदागर दत्त सोनवणे आणि हा प्रकार करण्यासाठी मदत करणारा पीयूसी सेंटर चालक सलीम शेख या दोघांविरोधात अंबाजोगाई ठाण्यात गुन्हा नोंदवला आहे.

आहे. खत पेरणी करतानांचे कोथरुळ भागातील घेतलेले छायाचित्र दिसत आहे.

महाराजांना दिती जिवे मारण्याची

दत्तात्रय मुंडे (रा. सासुरा ता. केज), सुशेन रामराव भोसले, राजेन रामराव भोसले आणि ज्ञानेश्वर रामराव भोसले तिघे (घा. खरडेवाडी ता. बीड) यांचे विरुध्द केले पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.पोलिस निरीक्षक वैभव पाटील यांच्या मार्गदर्शनाखाली पोलिस हेडकॉन्स्टेबल उमेश आघाव हे तपास करीत आहेत.

मराठवाडाबातील सर्वात मोठी शिवमहापुराण दादाच्या समाधी पूजन,ग्रंथ दिंडी, व्यासपीठ पूजन, संत ज्ञानेश्वरी पारायण, गाथा भजन,या कार्यक्रमाने आज तपोनिधी शांतीब्रह्म गुरुवर्‍य श्री ह.भ.प. महादेव महाराज तात्या चाकरवाडीकर यांच्या मार्गदर्शन करण्यात आले.

आता तरी प्रकाश आंबेडकरांना

शहर पदाधिकारी, कार्यकर्ते निवृत्त कर्मचारी अधिकारी हे उपस्थित राहणार आहे. बीड जिल्ह्यामध्ये राहणाऱ्या जनतेस वंचित बहुजन आघाडीचे जिल्हाध्यक्ष अजय सरवडे यांनी असे आवाहन केले आहे की परिसंवाद मेळाव्यास प्रचंड संख्येने डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर सामाजिक न्याय भवन बीड येथे दिनांक ०८.०६.२०२५ रोजी ठीक १ वाजता उपस्थित राहावे असे प्रसिद्धी पत्रकाद्वारे कळविले आहे.

पोह नवले, पोना आहेर, पोशी खोले आदि पोलीस कर्मचाऱ्यांनी कारवाई केलीआहे.

वाढळी पावसामुळे विद्युत
शेताच्या परिसरात काही विद्युत खांब वाकले तर काही ठिकाणी विजेच्या तारा लोंबकळत आहेत. त्यामुळे या भागातील विजेचा प्रश्न निर्माण होण्याची शक्यता शेतकरी व्यक्त करीत आहेत.शेतात वाकलेले विधुत खांब आणि लोंबकळणाऱ्या तारांमुळे शेतीची कामे करताना शेतकऱ्यांना भीती वाटतआहे. या खांब आणि तारांमुळे दुर्घटना घडण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. त्यामुळे वीज महावितरणने तत्काळ दखल घेऊन कार्यवाही करावी, अशी मागणी शेतकरी करीत आहेत.
लॅनॅक डायमंड अन् विधकर्मा
सहाय्यक आणि कनिष्ठ अभियंता (सुव्यवस्था व संचलन), सर्व कर्मचारी (सुव्यवस्था व संचलन) आणि सर्व कंत्राटदार यांच्या अथक मेहनतीमुळेच हे यश प्राप्त झाले. या गौरव सोहळ्याला कंपनीचे संचालक (संचलन) संजय मारुडकर, प्रभारी संचालक (प्रकल्प) अमय हरणे, प्रभारी संचालक (खनिकर्म) राजेश पाटील, आणि संचालक विश्वास पाटक यांची प्रमुख उपस्थिती होती.

संपादक : **बाळासाहेब भगवान मस्के**, कार्यकारी संपादक : **सुनिल मसू डोंगरे**

हे दैनिक प्रकाशक,मुद्रक,मालक,संपादक बाळासाहेब भगवान मस्के यांनी बी.एम.प्रिंटर्स अँड पब्लिकेशन, बीड, ता.जि.बीड येथे छापून दैनिक बीड पुण्यभूमी तहसीलच्यामार्गे, डीपी रोड बीड (महाराष्ट्र) येथे प्रकाशित केले.

(अंकात प्रकाशित झालेल्या मजकुरातील मतांशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही.)
न्यायालयीन वाद बीड न्यायकक्षेत दुर्घवनी-०२४४२-२९९०८४,ई-मेल-beedpunyahbhumि@gmail.com

Daily Beed punyahbhumि hews paper owner, publisher, Edit Balasaheb Bhagwan Maske has printed at B.M. printexs, behing the tehsil, dp road (Maharashtra) 431122
Published at daily Beed Punyahbhumि office, behing the tehsil, dp road, beed -431122
Phone No. (02442)299084, Email-beedpunyahbhumि@gmail.com

चिनाब रेल्वे पूल, विकासाचे नवे पर्व

भारताचे नंदनवन म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या काश्मीरला आता थेट रेल्वेने जाता येईल. पंतप्रधान नरेंद्र मोदींनी जम्मू-काश्मीरमधील लाखो रहिवाशांचे स्वप्न पूर्ण केले. चिनाब नदीवर जगातील सर्वात इंच रेल्वे पूल उभारला आहे, त्याचे उद्घाटन पंतप्रधानांनी केले आणि भारतातील पहिला केबल स्टेज ब्रीज असलेल्या अंजी पुलाचेही त्यांनी उद्घाटन केले. जम्मू आणि पीर पंजलमधील उंच टेकड्या ओलांडल्यानंतर रियासी जिल्ह्यात चिनाब नदीवर ३५९ मीटर उंच आणि १३१५ मीटर लांबीचा रेल्वे पूल उभारण्यात आला आहे. चिनाब रेल्वे पुलाच्या निमित्ताने पंतप्रधानांनी रेल्वेमंत्री अश्विनी वैष्णव, केंद्रीय रस्ते वाहतूकमंत्री नितिन गडकरी, केंद्रीय विज्ञान तंत्रज्ञान राज्यमंत्री डॉ. जितेंद्र सिंग, नायब राज्यपाल मनोज सिन्हा, मुख्यमंत्री ओमर अब्दुल्ला यांच्या उपस्थितीत काश्मीरला तब्बल ४४ हजार कोटींच्या विकास प्रकल्पांची भेट दिली. गेली अनेक वर्षे काश्मीर खोरे दहशतवादाच्या विळख्यात आहे.

गेल्या अकरा वर्षांत नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखाली एनडीएचे सरकार आल्यापासून दहशतवादाविरोधात सरकारने कठोर पावले उचलली. दहशतवादाचा खात्मा करण्यासाठी पोलिसांना, सुरक्षा दलाला आणि निमलष्करी दलाला पूर्ण स्वातंत्र्य देण्यात आले आहे. पुलवामा, उरी, पडलगाम अशा काही ठिकाणी दहशतवाद्यांनी हिंसाचार घडवला, रक्तपात केला पण भारताच्या सुरक्षा दलाने तेवढ्याच सडेतोडपणे त्याचा समाचार घेतला. पहलगाम हत्याकांडांनंतर भारताने पाकिस्तानवर हवाई व क्षेपणास्त्रांचे हल्ले करून दहशतवादी अड्डे उद्ध्वस्त केले. शंभर दहशतवादी यमसदनाला पाठवले. पाकिस्तानधील प्रमुख हवाई तळांचे प्रचंड नुकसान झाले. जम्मू-काश्मीरमध्ये शांतता नांदली पाहिजे आणि काश्मिरी जनतेच्या उन्नतीसाठी विकासाच्या योजना राबवण्या पाहिजेत अशा दोन्ही अपाङ्कांवर मोदी सरकार गेली अकरा वर्षे काम करीत आहे. चिनाब नदीवर उभारलेल्या रेल्वे पुलामुळे काश्मीरचा कायापालट होईल असा विश्वास पंतप्रधानांनी काश्मिरी जनतेला दिला आहे. या कल्पनेमाला मुख्यमंत्री ओमर अब्दुल्ला उपस्थित होते. काश्मीर खोरे हे रेल्वेने देशाशी जोडले जावे अशी त्याची मनापासून इच्छा होती, एवढेच नव्हे तर त्यांच्या लाहापाण्यासून म्हणजेच तं सातवी-आठवीत असल्यापासून काश्मीर खोऱ्यात रेल्वे धावली पाहिजे, हे त्यांचे स्वप्न होते. पंतप्रधान नरेंद्र मोदींनी ओमर अब्दुल्ला यांचे बालपणीपासूनचे स्वप्न उद्घाटनाच्या कार्यक्रमात जाहीरपणे बोलून दाखवले.

कटरा ते श्रीनगर या मार्गावर आता वंदे भारत ट्रेन धावू लागली आहे. उधमपूर-श्रीनगर-बारामुल्ला हे रेल्वेमार्गांचे स्वप्न तर पूर्ण होणारच आहे पण श्रीनगरवरून थेट नवी दिल्लीला येत्या ऑगस्ट-सप्टेंबरपासून थेट रेल्वे धावू लागेल. काश्मीर खोरे हे देशाच्या राजधानीशी रेल्वेने ठेस जोडले जाणार आहे, त्याचबरोबर देशातील सर्व महत्त्वाच्या शहरांशी काश्मीर खोरे रेल्वेच्या नकाशावर येणार आहे. जम्मू-काश्मीर हा भारताचा अविभाज्य भाग आहे ही भारताची प्रथमपासून भूमिका आहे. काश्मीरला देशाच्या मुख्य प्रवाहात आणण्यासाठीचे मोदी सरकारने घटनेतील ३७० च्या कलमाचे सुरक्षा कवच काढून घेतले. मोदी सरकारच्या या निर्णयाला काश्मीरमधील व देशातील कट्टरतावादी संघटनांनी व नेत्यांनी जरूर विरोध केला पण गेल्या अकरा वर्षांत काश्मीरमध्ये मोदी सरकारने विकास प्रकल्पांचा जो धडाका लावला आहे, त्यात चिनाब नदीवर उभारलेला जगातील सर्वात उंच पूल हा शिरपेचातील तुरा आहे. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी हे हातात तिरंगा फडकवत चिनाब रेल्वेच्या पुलावरून चालत गेले तो क्षण देशाला अभिमान वाटणारा होता. आम्ही सारे एक आहोत ही भावना दृढ निर्माण करणारा होता. काश्मीरमध्ये धांपणाऱ्या पहिल्या वंदे भारत ट्रेनला पंतप्रधान मोदींनी हिरवा झेंडा दाखवला तेव्हाही ते दृश्य टीव्हीच्या पडद्यावर बघणाऱ्या कोटावधी लोकांच्या अंगावर रोमांच उभे राहिले. फ्रान्समधील आयफेल टॉवर बघायला जगभरातून पर्यटक जात असतात, दुबईतील बुर्ज खलिफा बघायला रोज हजारो लोकांची गर्दी असते तसेच काश्मीरमधील चिनाब रेल्वे पुलावरून रेल्वे प्रवासाचा आनंद लुटण्यासाठी देशातूनच नव्हे तर जगभरातून लाखो पर्यटक येतील व काश्मीरचे खोरे पुन्हा पर्यटकांच्या गर्दीने फुलून जाईल. कटरा ते श्रीनगर या रस्ते प्रवासाला साधारणतः दहा तास लागणेत. आता रेल्वेने केवळ तीन तासांत श्रीनगरला पोहोचता येईल. वाटेत केवळ बनिहाल येथे वंदे भारत थांबणार आहे. नंतर मागणीनुसार अन्य थांबे ठरविण्यात येणार आहेत. गेल्या वर्षभरात भारतीय पर्यटकांची संख्या काश्मीर खोऱ्यात लक्षणीय वाढली होती. पहलगाम येथे झालेल्या हत्याकांडांनंतर पर्यटकांच्या संख्येला एकदम ब्रेक लागला. आता पुन्हा काश्मीरकडे पर्यटक येऊ लागतील व भारताचे नंदनवन पुन्हा पर्यटकांनी बहरून जाईल. काश्मीरच्या निःसरगम्य परिसरात चित्रपटांचे चित्रीकरण पुन्हा सुरू होईल आणि मैदानेही खेळाडूंनी गजबजलेली दिसतील. वेगवेगळ्या फुला-फळांनी बहरलेले बगीचे पर्यटकांना आकर्षित करतील. श्रीनगरपर्यंत थेट रेल्वे सुरू झाली आहेच पण वंदे भारत ट्रेनचा प्रवास हे आणखी आकर्षण आहे.

काश्मीर खोऱ्यात सध्या सर्वत्र इदचे वातावरण आहे. शिवाय अमरनाथ यात्रेचे वेध हिंदू भाविकांना लागले आहेत. नव्या रेल्वे मार्गामुळे श्रीनगरकडे जाताना कोणतीही अडचण राहिलेली नाही. बर्फ वृष्टी झाल्यावर जम्मू-श्रीनगर राष्ट्रीय महामार्ग अनेकदा बंद होतो. कधी कधी आठ ते पंधरा दिवस रस्ते वाहतून ठप्प राहते. आता ट्रेडमार्ग येथील लक्षणीय वाढली आहे. उद्योजक, वैयक्तिक यांना श्रीनगर गाठणे सोपे झाले आहे. देनचे तिकीटही वाजवी आहे. सफरचंद, चेरीसारखी फळे रेल्वेने दिल्ली व अन्य शहरांकडे पाठवणे आता सोपीचे झाले आहे. रेल्वे मार्गामुळे व्यापार व निर्यात यात विलक्षण वाढ होऊ शकते व त्यातूनच काश्मीरची समृद्धीकडे वाटचाल होऊ शकते.

चेंगराचेंगरी : लोकांमध्ये जनजागृती करणे आवश्यक
१८ वर्षांनंतर प्रथमच आयपीएल विजेतेपद मिळवलेल्या रॉयल चॅलेंजर्स बंगळूरु अर्थात आरसीबी या संघाचे स्वागत करण्यासाठी एकाच वेळी लाखो लोक बंगळूरुच्या रस्त्यावर उतरले आणि जे घडू नये ते घडले. बंगळूरुच्या एम. चिन्नास्वामी मैदानाबाहेर चेंगराचेंगरीची घटना घडली. या घटनेत ११ लोकांचा दुर्दैवी मृत्यू झाला तर ३५ लोक जखमी झाले. खरे तर चेंगराचेंगरी होऊन अनेक लोक मृत्युमुखी पडण्याची ही काही पहिलीच वेळ नाही. अशा प्रकाश्या दुर्दैवी घटना देशात अनेक वेळा घडल्या आहेत. अगदी अलीकडीच काही घटना म्हणजे, मे महिन्यात उत्तर गोव्यातील शिरगाव येथील लेगई देवीच्या यात्रेत झालेल्या चेंगराचेंगरीत सात भाविकांचा मृत्यू झाला. फेब्रुवारी महिन्यात नवी दिल्ली रेल्वे स्थानकावर झालेल्या चेंगराचेंगरीत १८ लोक मृत्यू पावले. २९ जानेवारी २०२५ रोजी प्रमणराज येथे झालेल्या महाकुंभ मेळ्यात चेंगराचेंगरी होऊन ३० जण प्राणास मुकले. २ जुलै २०२४ रोजी उत्तर प्रदेशमधील हाथरसमध्ये एका सार्वजनिकभूत चेंगराचेंगरी झाल्याने १०७ लोकांचा मृत्यू झाला. गर्दीच्या ठिकाणाच्या प्रशासनाच्या गैरव्यवस्थेपनामुळे चेंगराचेंगरी होऊन माणसे नाहक मृत्यूला सामोरे जातात. भविष्यात अशा दुःखद घटना घडू नयेत यासाठी गर्दीचे योग्य नियोजन करणे आणि लोकांमध्ये जनजागृती करणे आवश्यक आहे.

— प्रदीप अनुसया शंकर मोरे, अंधेरी (पूर्व)

एकीकडे आज महिला सर्व क्षेत्रांमध्ये सर्वोत्तम उंची गाठत, आपले कुटुंब, छंद आणि व्यवसाय यांची सांगड घालत आयुष्याला नवीन दिशा देत आहेत. मुलगा आणि मुलगी हा लिंगभेद आता जवळपास नष्ट झालेला आहे. बऱ्याच ठिकाणी मुलींना आपल्या घरातील लक्ष्मीचे स्थान देत आनंदाने मुलींचा जन्म साजरा केला जातो. असे कोणतेच काम किंवा क्षेत्र नाही जिथे महिला नाहीत.

पण तरी देखील आज समाजात महिलांना बघण्याचा दृष्टिकोन पूर्णपणे बदलला की नाही यावर शंका उपस्थित झाली आहे. वैष्णवी हगवणेची संपूर्ण घटना अभ्यासली तर खरंच खूप विविध अंगी प्रश्न पडतात की अजूनही मुली, कुटुंब, आपला समाज बुरसटलेल्या विचारांनी ग्रस्त आहे. आज वैष्णवीची घटना मॉडियामुळे जगासमोर आली; परंतु गावोगावी, खेड्यापाड्यात अनेक उच्चभ्रू घरांमध्ये अशा कितीतरी वैष्णवी असतील ज्या जगासमोर येत नसतील. जर आजच्या एकविसाव्या शतकातील आधुनिक, सुशिक्षित आणि स्वतंत्र विचारांच्या मुलींचा आपल्या पसंतीचा मुलगा शोधून, आई-वडिलांच्या संमतीने लग्न करून देखील हुंडाबळीसारख्या प्रथेला सामोरे जाऊन त्यांचा जीव जात असेल तर खरोखरच विचार करावा लागेल की खरंच महिलांच्या बाबतीत समाज आणि कुटुंबाची विचारसरणी बदलली आहे का?

आज मुलगी स्वतः शिकली आहे, कमावतो आहे, स्वतःच्या पायावर उभी आहे. तिची स्वतःची स्वप्ने देखील ती पूर्ण करत आहे. असे असताना केवळ भौतिक वस्तूसाठी आणि पैशासाठी तिचा एवढा अमानुषपणे सासरच्या मंडळींनी छळ करावा इतकी हतबल आजची मुलगी असू शकते यावर विश्वास बसत नाही; परंतु वैष्णवीची घटना आपल्याला आज देखील मुलींवर होणाऱ्या घरागुती हिंसेचा बळी जातोय हे सत्य स्वीकारायला भाग पाडते.

नक्की या घटनेसाठी जबाबदार कोणाला समजायचे?

ज्या सासरच्या लोकांनी ज्यात तिची नगंद आणि सासू दोघी महिला आहेत आणि तरी त्यांनी तिचावर छळ केला, तिच्यावर इतक्या जखमा करून तिचा जीव घेतला त्यांना की तिच्या आई-वडिलांना ज्यांना मुलीची समाजी स्थिती माहीत असून देखील त्यांनी आपल्या मुलीला खंभीरपणे साथ न देता ‘मा मुली दिल्या घरी सुखी राहा’ म्हणत तिच्या लालची सासरच्या मंडळींचे लाड पुरवत होते, मुलीचा संसार तूटू नये म्हणून चुकीच्या गोष्टींना दुजोरा देत होते त्यांना. मुलीच्या जीवपक्षेा संसार महत्त्वाचा असतो हा हा प्रश्न येत निर्माण होतो. केवळ आपल्या मुलीचा संसार वाचावा अणि समाजात अबू जाऊ नये म्हणून मुलीला हाल अणि त्रास भोगत तिथेच राहा म्हणणारे पालक अजून देखील आहेत.

कोकण रेल्वे स्थानकांवरील छत्ताचे काम पूर्ण करा

कोकणातील रेल्वे सेवा सध्या जनतेची जीवनवाहिनी झाली आहे. कोकणात रेल्वे सुरू होऊन या वर्षी २० वर्षे पूर्ण झाली. देशातील मुंबई व मंगळूरू या बंदरांना जोडणारा कोकण रेल्वे हा महत्त्वाचा मार्ग आहे. हल्लीकडे कोकणातील रेल्वे स्थानकांच्या दर्शनी भागांचे आणि प्रवेशद्वारांचे सुशोभीकरण करण्यात येत आहे. ही कोकण रेल्वेच्या दृष्टीने समाधानाची बाब असली तरी रेल्वे प्लॅटफॉर्मवर प्रवाशांना आसरा मिळण्यासाठी अजूनही छत अपुरे आहेत. या मार्गावरून जवळजवळ ३० प्रमुख रेल्वेगाड्या धावत आहेत. तेव्हा रेल्वे प्रवाशांच्या दृष्टीने रेल्वे स्थानकांवरील प्लॅटफॉर्मवर पूर्ण छत बांधण्यासाठी रेल्वे प्रशासनाला जागृत करण्यासाठी थोडक्यात घेतलेला वेध.

कोकण रेल्वेमार्गावरील मंगळूरू ते उड्पी दरम्यान पहिली रेल्वे २० मार्च १९९३ रोजी धावली होती. त्याआधी १५ सप्टेंबर १९९० रोजी रोहा येथे कोकण रेल्वेचा पायाभरणी समारंभ करण्यात आला. त्यानंतर अवघड असा वाटणारा कोकण रेल्वे मार्गाचे २६ जानेवारी १९९८ रोजी उद्‌घाटन होऊन रेल्वेसेवा सुरू करण्यात आली. याचे खरे श्रेय कोकणातील राजपूत लोकसभा मतदारसंघातून (आताचे रत्नागिरी-सिंधुदुर्ग मतदारसंघ) सलग पाच वेळा लोकसभा सदस्य म्हणून निवडून आलेले मधू दंडवते यांना जाते. त्यामुळे त्यांना कोकण रेल्वेचे शिल्पकार असे अभिमानाने लोक म्हणतात. यासाठी जवळ जवळ सत्तेचाळीस हजार कोकणातील कुटुंबीयांना विस्थापित व्हावे लागले होते. आता या मार्गावरून रेल्वे सुरू होऊन २७ वर्षे पूर्ण झाली असून रेल्वे स्थानकातील प्लॅटफॉर्मवरील अपुच्या छतामुळे प्रवाशांचे खूप हाल होत आहेत. त्यात बसण्याची सुद्धा सोय नाही. मग सांगा वृद्ध व्यक्ती, अंगा व्यक्ती किंवा लहान मुले यांचे होणार कसे? त्यात यावर्षी मे महिन्यापासून पासयला सुरुवात झाला आहे.

मी जेव्हा २३ मे रोजी मुंबईला येत होतो त्या दिवशी पाऊस होता. त्यामुळे छत्री असून सुद्धा माझ्याजवळ सामान असल्याने भिजत रेल्वे डब्यापर्यंत जावे लागले. बऱ्याच वेळा या मार्गावरील रेल्वे गाड्या उशिराने धावत असतात. अशावेळी छत असेल तर प्रवाशांचे हाल होणार नाहीत. प्रवासी थोडी जिज्ञासोती घेऊ शकतात. लोक आपापल्या डब्याकडे विचारून गाडीची वाट पाहू शकतात. त्यामुळे प्लॅटफॉर्मवर गर्दी सुद्धा होणार नाही.

अपुर्े छत असल्यामुळे रेल्वे प्रवाशांचे खूप हाल होतात. तसेच गाडी आल्यावर प्रवाशांची धावाधाव होते. काही वेळा एकमेकांना आपटतात सुद्धा. बऱ्याच वेळा गाडी सुटेल म्हणून समोर असलेल्या डब्यात लोक चडतात.

सावित्री नको तोडू फांदा...
एक प्रचंड महाकाय वटवृक्ष काय देतो आपल्याला सावली आणि थंडावा, जमिनीची धूप थांबवतो आणि कित्येक हजार लिटर पाणीसठा निर्माण करतो. याची पाने-फुले-फळे खोड मूळ सगळेच औषधी... कित्येक पशूपक्षी कीटक मुंग्यांना आधार देतात. पक्ष्या कितीतरी पिढ्या यांच्या आधारात वाढतात. सगळ्यात जास्त प्रमाणात प्रणवायू सोडतो आणि तो पानांच्या वाटे सोडला जातो. आपल्याकडे वटपौर्णिमेला सगळ्यात जास्त प्रमाणात वडाच्या फांद्या तोडून वडाच्या झाडाला अक्षरशः ओरबाडून सावित्रीसाठी विक्रीला आणल्या जातात. ही खरेदी विक्री किती योग्य आहे आणि याच्यावर नियंत्रण ठेवणार कोण? महानगरपालिका पोलीस प्रशासन आणि वन विभाग झाडासाठी काम करणाऱ्या संस्था की स्वतः सावित्री... कोणीतरी आपली जबाबदारी पार पाडण्यासाठी पुढे यावे आणि हे थांबवणे, म्हणून पालक्या भारतात महाराष्ट्रात जिथे जिथे मंदिर आहेत तिथे तिथे वडाची झाडे आहेत, असे घरातल्या घरात एकटे वडाच्या फांद्या तोडून नवी वटपौर्णिमा करण्यापेक्षा सगळ्या महिलांना बाहेर एकत्र येऊन वडाच्या झाडाला फेऱ्या मारून एकमेकींना भेटून वाण देऊन मोकळ्या जागेत भरपूर प्रमाणात प्रणवायू घेऊन साजरी करावी.

— मयूर प्रकाश ढोलम, जोशवरी

आधुनिक सावित्रीची अवहेलना, जबाबदार कोण ?

तिचे घर असते. मग मुलींना स्वातंत्र्य देऊन, मुलींनी सुशिक्षित होऊन, स्वतःच्या पायावर उभे राहून नक्की बदल काय झाला? खरोखर वैष्णवीच्या घटनेने आपली विचार करण्याची पद्धती समाजाने बदलण्याची गरज आहे हे दाखवून दिले आहे.

आज त्याच घरातली आणखी एक सून जिला आई-वडील आणि भावाने समजून घेतलं, तिला सपोट केला, तिच्या पाठीशी खंबीर उभे राहिले आणि पोलिसांमध्ये तक्रार केली. आज वैष्णवीची मोठी जाऊ या छळाला बळी न पडता स्वतःसाठी लढली आणि समाजाचा विचार न करता कुटुंबाने साथ दिल्यामुळे ती यातून वाचली

आणि आपल्यात जिवंत आहे. स्वतःचं पोट भरत आपले जीवन सुधारू शकते इतपत ती गंभीरपणे जगाला आणि समाजाला सामोरे जाऊ शकते हे तिने सिद्ध केले; परंतु त्याच घरातली दुसरी सून वैष्णवी जी स्वतः तिथून सुटका करण्यात असमर्थ ठरली आणि जिच्या आई-वडिलांनी तिला समजून न घेता तिच्या सासरच्या मंडळींचे लाड पुरवले. तिला स्वतःच्या पायावर उभे राहण्याचा आत्मविश्वास न देता त्यांच्या मागण्या केवळ मुलीचा संसार तूटू नये म्हणून पूर्ण करत राहिले आणि शेवटी मुलीचा जीव गेला.

या एकाच घरातल्या दोन घटना दोन कुटुंबांच्या आणि आल्या समाजाच्या दोन पैलू दर्शवत आहेत. पण मला असं वाटतं या सगळ्या घटनेला जास्त जबाबदार कोण असेल तर ती म्हणजे मुलगी स्वतः कारण की जर आपण शिक्षण घेतो, स्वतःच्या पायावर उभे राहतो तर आपल्यावर अन्याय होत आहे ही गोष्ट समजताच वैष्णवीने स्वतःसाठी खंबीरपणे उभं राहायला हवं होतं. आई-वडिलांकडे पैसे न मागता सासरच्या मंडळींना नकार देऊन आई-वडिलांना जसे लग्न करून द्या म्हणून समजून घालून तयार केले त्याचप्रमाणे माझा निर्णय चुकला म्हणून माफी मागत आई-वडिलांची मदत घेत नवरा आणि सासरच्या मंडळींना

मोठ्या जावेप्रमाणे धडा शिकवायला हवा होता.

आज सुद्धा एकविसाव्या शतकात जिथे मुली काहीही करू शकतात हे सिद्ध झाले असताना मुलींना हुंडाबळीमुळे जीव गमवावा लागत आहे हे मन मानायला तयार नाही. या हुंड्यामुळे आणि घरगुती हिंसाचाराने कित्येक मुलींचे आणि त्यांच्या आई-बाबांचे आयुष्य उद्ध्वस्त होते. अशा वातावरणामुळे मुलींच्या मानसिक स्वास्थ्यावर तसेच शारीरिक स्वास्थ्यावर देखील परिणाम होतो. शिवाय मुलींच्या घरच्यांना देखील त्रास सहन करावा लागतो. मुलींना शिक्षण देताना स्वरक्षणाचे धडे देखील समाविष्ट केले पाहिजेत.

तिला स्वतःच्या पायावर उभे राहणे, लघु उद्योग करून घरच्या घरी कमाई करून आर्थिकदृष्ट्या स्वावलंबी बनवण्याची मानसिकता विकसित

करणे फार आवश्यक आहे म्हणजे अशा वैष्णवी बनणार नाहीत. आजच्या एकविसाव्या शतकात मुली किंवा स्त्रिया या स्वतंत्र विचारांच्या जरी असल्या तरी त्यांनी अति भावनाशील न राहता थोडा प्रॅक्टिकल विचार करत वागण्याचे धडे त्यांना घरातून दिले पाहिजेत.

लग्नापूर्वी मुलींनी स्वतः स्वतःच्या मेहनतीने आणि स्वतःच्या पैशाने कमीतकमी चाळींमध्ये एक रूम किचन घर घेऊन मग लग्न करा म्हणजे लग्नानंतर जर दुर्दैवाने अशी स्थिती उद्भवली तर सासरी किंवा माहेरी लागून न राहता त्या त्यांच्या साऱ्या पण स्वतःच्या हक्काच्या घरात राहू शकतात. वैष्णवीच्या घटनेने हे दाखवून दिले की आई-वडिलांनी धूमधडाक्यात लग्न लावून पैसे वाया घालवण्यापेक्षा मुलीच्या नावाने बँकेत फिक्स डिपॉझिट करा जी तिला वेळ प्रसंगी उपयोगात येईल.

स्त्रिया या सर्व कुटुंबाची जबाबदारी स्वीकारून नोकरी करतात त्यामुळे त्यांना ओझे न समजता घरच्यांनी सुद्धा पाठिंबा देत त्यांना समजून घेऊन त्यांची मदत केली पाहिजे तरच असे हुंडाबळी आणि कौटुंबिक हिंसाचार बंद होतील.

bbansodeaarti@gmail.com

राशिभविष्य

शनिवार, ७ जून २०२५

॥ पंचांग ॥

आज मिती च्येष्ट शुद्ध द्वारदी शके १९४७, चंद्र नक्षत्र चित्रा ०९.४० पर्यंत नंतर स्वाती, योग वरियान, चंद्र राशी तुळ शनिवार, दिनांक ७ जून २०२५. सूर्योदय ०६.०० सूर्यास्त ०७.१४ चंद्रोदय ०३.५८ चंद्रास्त ०३.२९ राहू काळ ०९.१८ ते १०.५७, भागवत एकादशी, धर्मवीर छत्रपती संभाजी महाराज जयंती-तिथी प्रमाणे, बकरी ईद.

॥ भविष्य ॥

मे़ष : इच्छित गोष्टी साध्य करता येतील.

वृषभ : अपेक्षित गोष्टी साध्य करता येतील.

मिथुन : आत्मविश्वासाने वागणे आवश्यक आहे.

कर्क : सावध राहणे आवश्यक आहे.

सिंह : नोकरदारांना दिलासा मिळेल.

कन्या : नियमांचे कटाक्षाने पालन करा.

तूळ : जोडीदाराची उत्तम साथ मिळेल.

वृश्चिक : नोकरदारांनी आपल्या कामामध्ये सातत्य ठेवावे.

धनू : विद्यार्थी वर्गाला उत्तम दिवस.

मकर : कुटुंबातील गोष्टींना प्राधान्य द्यावयास पाहिजे.

कुंभ : आपोष्ट मित्रमंडळीच्या गाठीभेटी होतील.

मीन : आर्थिक कुचंबणा दूर होईल.

नसल्याचे नागरिकांचे म्हणणे आहे. नागरिकांच्या वतीने कुत्र्यांचा तत्काळ बंदोबस्त न केल्यास हे भटके कुत्रे पालिका मुख्यालयात सोडून आंदोलन छेडण्याचा इशारा निवेदनाद्वारे दिला जात असला तरी याकडे दुर्लक्ष केले जाते. शाळकरी विद्यार्थ्यांचा हे भटके कुत्रे पाठलाग करतात यामुळे भीतीने शाळेत जाण्यास मुले टाळटाळ करत असल्याची पालकांची तक्रार आहे. रात्री रस्त्याने ये-जा करणे कठीण झाले असून सुटून मोठ्या अपघाताच्या घटना घडल्या आहेत. यामुळे तातडीने या कुत्र्यांचा बंदोबस्त करण्याची मागणी अनेकदा पालिका प्रशासनाकडे करण्यात आली. तक्रार केल्यानंतर काही भटक्या कुत्र्यांना उचलून नेण्याचा देखावा केला जातो, मात्र प्रश्न सुटत नाही. वृद्ध, महिला, शाळकरी मुले, गरोदर स्त्रिया यांच्याप्रमाणेच शांतातप्रेमी नागरिक, दुचाकीचालक, रिश्का-टॅक्सी चालक यांनाही भटक्या कुत्र्यांचा उपद्रव होत आहे. कुत्र्यांच्या बाजूने प्राणीप्रेमींच्या संघटना, मानवतावादी संस्था उभ्या ठाकतात, पोलिसात फिर्यादीही दाखल केल्या जातात. आता पावसाळ्यात रशनादर झाल्यास होणारा शारीरिक आणि मानसिक त्रास मोठा आहे. माणूस कुत्र्यांना त्रास देत नसेल तर अशा भटक्या, चावऱ्या कुत्र्यांचाही ताप माणसाला होऊ नये अशी साधी अपेक्षा अनेकजण व्यक्त करत असून सरकारने तातडीने असल्या भटक्या कुत्र्यांचा कायमस्वरूपी बंदोबस्त करण्यासाठी उपाययोजना केल्या पाहिजेत !

— राजू जाधव, मांगर, जि.बेळगाव

नंतर शोधत शोधत आपल्या डब्याकडे जातात. त्यावेळी त्या आसनावर वेगळीच व्यक्ती झोपलेली असते. त्याला उठवायला अर्धा तास जातो. त्यामुळे प्रवाशांना मनस्ताप सहन करावा लागतो. इतकेच नव्हे तर १८ मे रोजी मुंबईला जाणारी दुपारी ३.०० ची रेल्वे गाडी रात्री १०.०० वाजता येण्याचे संकेत रेल्वेन प्रशासनाने दिले असताना सुद्धा ती रेल्वे गाडी रात्री १२.०० वाजता आली. तेव्हा जावळच्या प्रवाशांचे सोडा गाडीच्या प्रवाशांचे काय हाल झाले असतील त्याची कल्पना न केलेली बरी. त्यात मुसळधार पाऊस. काही प्रवासी एका बाजूला आपले सामान ठेवून

रेल्वे प्रशासनास मालवणीत समाचार घेत होते. अशावेळी प्लॅटफॉर्मवर छत असते तर प्रवाशांची हालत झाली नसती. अजूनही एकच रेल्वे मार्ग असल्याने क्रासिंग करताना सुद्धा वेळ जातो. याचा परिणाम लांब पल्ल्याच्या गाड्या उशिराने धावतात. तेव्हा उन्हाळा, पावसाळा व हिवाळा असो रेल्वे स्टेशनवर गाडीच्या लांबीचे पूर्ण छत असले पाहिजे. शेवटी प्रवाशांचे सुख हेच रेल्वे प्रशासनाचे सुख असते. आपल्या भारतीय रेल्वेचे ब्रीदवाक्य ‘देशाची जीवनवाहिनी’ असे आहे. जर आपण सर्वांनी भारतीय रेल्वेच्या ब्रीदवाक्याचा विचार केल्यास जी देशाच्या अर्थव्यवस्थेसाठी आणि प्रवाशांच्या सेवेसाठी खूप महत्त्वाची आहे. महत्त्वाची बाब म्हणजे कोकण रेल्वे देशाच्या उत्पन्नाचे एक प्रभावी साधन मानले जाते. मागील दिवाळीला रेल्वेने ७७ दिवसांचा

सारथ्य कोणीही करा...

वृत्तवाहिन्यांवरील नागपूर-मुंबई समृद्धीमार्गाच्या चौथ्या आणि षष्ठव्या टप्प्याचा लोकार्पण सोहळा मोठ्या दिमागाने संपन्न झाला. मुख्यमंत्री आणि दोन उपमुख्यमंत्र्यांनी हजेरी लावून आम्ही एक आहोतचा दाखला जनतेपुढे दाखविण्याचा प्रयत्न सफल झाला आणि आपल्या कारकिर्दीत हा मोठा आणि उपयुक्त पल्ला पार पाडला ही आताच्या झणाला जरी जमेची लवचिकता होती. वृत्तवाहिन्यांनी एकनाथ शिंदेंनी सारथ्य करणं सफल झाला आणि आपल्या कायद्याने पुरविलेले श्रेय देवेन्द्र फडणवीस आणि त्यांच्या मंत्रिमंडळाला जाते त्यामुळे जनता जनार्दनका स पात्र आहात आणि सारथ्य कर्णीही केले तरी जनतेच्या माफक समस्यांकडे दुर्लक्ष करू नका ही अपेक्षा!

— अरुण बधान, डॉबवली

ल्हकारावी पर्यायाने देशाच्या बदनामीचे स्वातंत्र्य नाहीच

भारतीय राज्यघटनेचा आधार घेत अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याच्या नावाखाली अनेकदा जाणीवपूर्वक भारतीय लष्कराची आणि त्यांच्या कृतीची अपव्यक्षपणे बदनामी केली जात आहे. अलीकडेच उदाहरण म्हणजे ऑपरेशन सिंदूर यात पाकिस्तानशी दोन हात करण्यासाठी भारताने आपल्या

लष्कराला फ्री हँड दिला होता म्हणजे लष्कराला योग्य वाटेल तशी व तेवढी धडक कारवाई अपेक्षित होती. आपल्या लष्कराच्या कारवाईने शत्रू राष्ट्रे चांगलीच दबावत आली पण विरोधकांचे काही समाधान झाले नाही. राहुल गांधी वारंवार म्हणतात भारताने शरणागती पत्करली म्हणजेच आपोआपच लष्कराची बदनामी होत आहे. राहुल गांधी यांच्याजवळ संसदेचे जबाबदार पद म्हणजे विरोधी पक्षनेते पद आहे. याआधी सुद्धा अनेक वादग्रस्त विधानासाठी त्यांना न्यायालयाने सुनावले आहे. नुकतेच अलाहाबाद हायकोर्टाने कॅप्टिस पक्षाच्या भारत जोडी यात्रेत सैनिकांना अर्थात देशाला उद्देशून खा.राहुल गांधींनी अपमानास्पद विधान केले होते त्यावर न्यायालयाने खा.राहुल गांधींना चांगलेच फटकारले असून अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याच्या नावाखाली लष्कराची पर्यायाने देशाची बदनामी कदापि करत येणार नाही, असे म्हटले आहे.

— संजय साळगांवकर, कुर्ला

भटक्या कुत्र्यांचा बंदोबस्त कायमस्वरूपी करा...

सध्या भटक्या कुत्र्यांचा उपद्रव वाढला असून मोठ्यांपासून लहानांपर्यंत अनेकजण कुत्र्यांच्या हल्ल्यात जायबंदी झाले आहेत. विविध परिसरात या भटक्या कुत्र्यांची दहशत आहे. कचराकुड्या, उकिरडा, रेल्वे स्थानक, मंदिर परिसर, शाळा पटांगण, सोसायटी, सार्वजनिक ठिकाणांचा भटक्या कुत्र्यांनी ताबा घेतल्याचे दिसून येते. यामुळे नागरिक आणि शालेय विद्यार्थी कमालीचे त्रस्त असून पालिका प्रशासनाकडे वारंवार तक्रारी करूनही या कुत्र्यांचा बंदोबस्त होत

आपल्या समाजात अजूनही स्त्री – पुरुष समानता पाळली जात नाही. बहुतेक सर्वच क्षेत्रात आजची स्त्री गगनभरारी घेत असली तरी ही समानता, महिला सक्षमीकरण, तळागाळापर्यंत रुजवण्यासाठी भगीरथ प्रयत्न आवश्यक आहेत . तिच्यात उपजतच असलेली, दुर्दम्य इच्छा शक्तीची, भक्कम आणि स्थिर स्त्री मात्र कुठे तरी हरवलेली आहे . ती शोधण्यात आपण मदत करणार ना?

“कुठे हरवलीस तू?”

आलीकडे काही दिवसांत, अनेक प्रसार माध्यमांवर गाजत असलेल्या वैष्णवी हगवणे प्रकरणांमुळे “हुंडा प्रथा आणि हुंडा बळी” यावर जोरदार चर्चा सुरू आहे. वैष्णवी हगवणे हिच्यावर तिचा पती आणि सासरच्या मंडळींनी केलेले अमानुष अत्याचार आणि त्यातून तिने केलेली आत्महत्या हे काही दुर्मीळ प्रकरण नाही. एका खासगी संघटनेच्या आकडेवारीनुसार, गेल्या दहा वर्षांत १ लाख ८७ हजार ८७९ महिला हुंडा बळी ठरल्या आहेत. २०१७ ते २०२१ दरम्यान आपल्या देशात ३५ हजार ४९३ हुंडा बळी नोंदवण्यात आले. म्हणजे दररोज सुमारे २० मुलींना हुंड्याच्या लालसेपोटी आपला जीव गमवावा लागतो. समाजासाठी हे किती लाजिरवाणे आहे. हुंडा देणं किंवा घेणं हा कायद्याने गुन्हा असूनही हुंडा बळी किंवा कोर्टाबिक हिंसाचाराला बळी पडणाऱ्यांची संख्या वाढत चालली आहे.

खरेतर हुंडा किंवा दहेज ही प्रथा भारतीय समाजातच नव्हे तर जगात अनेक देशांमध्ये ती मुळावलेली आहे. विविध संस्कृतींमध्ये त्याचा उल्लेख आढळतो. दहेज हा उर्दू शब्द “जेहेज” या शब्दाचा अपभ्रंश असून तो अरेबियन देशांमध्ये प्रचलित आहे. मध्ययुगीन काळात युरोपमध्ये विवाहाच्या वेळी भेटीचं आदानप्रदान करण्यात येई. पोर्तुगीज राजाने, आपली बहीण कॅथरीन हिचा विवाह इंग्लंडचा राजघराण्यातील चार्ल्स द्वितीय बरोबर केला. त्यावेळी मुंबई बंदर आंदण म्हणून दिलं होतं. भारतामध्ये ही प्रथा कशी सुरू झाली? अनेक इतिहासकार आणि समाजशास्त्रज्ञ यांच्या मते, आपला देश कृषीप्रधान असून आपली अर्थव्यवस्था कृषीवर आधारित आहे. त्यामुळे इतर संपत्तीपेक्षा जमिनीची मातकी मोठ्या प्रमाणावर होती. आपल्या समाजात पितृसत्ताक कुटुंब पद्धती रूढ आहे. त्यामुळे मुलगी सासरी जाताना, जमिनीचे वाटे करणे कठीण असल्यामुळे मालमत्तेचा वाटा म्हणून सोनेनाणे, विविध भेटवस्तू, कृषी उत्पादनांचा वाटा तिला स्वेच्छेने देण्यात येत असे. त्याला स्त्री धन म्हणायचे (अजूनही म्हणतात) आणि त्यावर सासरच्या कुणाचाही हक्क नसे. अतिशय चालत्या हेतूने आचरणात असलेल्या या प्रथेला मात्र कारलांतराने विकृत वळण लागलं. त्यामागचा तर्क आणि विचार विस्मरणात गेला. किती विचित्र आहे ना, मुलीच्या सुरक्षिततेसाठी सुरू झालेल्या या प्रथेची परिणती आज छळ, अत्याचार, हत्या आणि आत्महत्येत होत आहे. सत्य कदा असते... पण कायद्यामध्ये तरतुदी असूनही आपल्या मुलींना सुरक्षा देण्यात, जपण्यात आपण अपयशी ठरलो आहोत हे खरं आहे. आजच्या सुधारलेल्या समाजात ही कुप्रथा संपायला हवी होती पण उलट ती वाढतच चालली आहे. त्याची काय कारणे असावीत?

आपल्या समाजात अजूनही स्त्री - पुरुष समानता पाळली जात नाही. बहुतेक सर्वच क्षेत्रात आजची स्त्री गगनभरारी घेत असली तरी ही समानता, महिला सक्षमीकरण, तळागाळापर्यंत रुजवण्यासाठी भगीरथ प्रयत्न आवश्यक आहेत. सामाजिक, आर्थिक सबलीकरणचे नारे देण्यात येतात... बरीच जागरूकताही केली जाते... पण अनेक महिलांना याविषयीचे कायदे माहिती नाहीत किंवा माहिती असूनही त्यांचा लाभ घेण्याची हिंमत तिच्यामध्ये आलेली नाही. मानसिकदृष्ट्या स्त्री अजूनही झुंज देत आहे. किंबहुना रोजच्या जीवनातील या तणावाबाबत ती बर्धिर होऊन जाते... कदाचित ते तिच्या अंगवळणी पडतं... पण त्यामुळे होणाऱ्या परिणामांची झळ तिला आणि तिच्या मुलांना, माता-पित्याला नक्कीच पोहोचते. आपला पुरुषप्रधान

समाजही कसा आहे नाही?... एका स्त्रीने, मुलीने कसं वागायचं, हे तो वारंवार वेगवेगळ्या प्रकारे सांगत असतो. समाज आपल्याला सांगतो की स्त्रीने सुंदर असलं पाहिजे... गोरा रंग पाहिजे... आणि गोरं असलं तरी ते सौंदर्य साधं पाहिजे आणि हो... संस्कारी सुद्धा. घरात लहान थोर व्यक्तींची देखभाल, पालनपोषण, त्यांच्यावर संस्कार याचीही जबाबदारी स्त्रीची. आता हे

त्यामुळे जमा-खर्चाचं बिघडलेले गणित, स्वतःच्या आई - वडिलांचा विचार, रात्री दमून भागून पलंगावर पाठ ठेकल्या ठेकल्या दुसऱ्या दिवशीच्या तयारीचे विचार... एक नाही अनेक आव्हानं. सतत स्वतःला सिद्ध करण्याची तारेवरची कसरत. या सगळ्यांचा परिणाम आपल्या मानसिक स्वास्थ्यावर होत आहे हे तिच्या लक्षातच येत नाही. हुंड्यासाठी अत्याचार होत असलेली स्त्री तर पूर्णतः मोडून गेलेली असते. बऱ्याच जणी बंदनामी, भीती आणि आधार न मिळाल्याने गप्प बसून सहन करत राहतात. प्रेम विवाह असेल तर कदाचित एक दिवस सगळं ठीक होईल अशी आशा बाळगतात. इकडे आई- वडीलही मुलीला एक जबाबदारी मानत असतात. समाजात आपली नाचक्की होईल आणि त्याचा परिणाम दुसऱ्या अपत्यांवर होईल अशी भीती त्यांनाही वाटत असते. त्यामुळे ‘थोडं सहन कर, अशा छोट्या छोट्या

गोष्टी चालतच असतात’ असा समजून काढून मुलीला माघारी पाठवलं जातं. शिवाय दिलेल्या हुंड्यासाठी काढलेलं डोंगरापारवढं कर्जही फेडायचं असतं. वैष्णवीच्या बाबतीत हेच घडलं. या प्रकरणात तिचे आई - वडील तितकेच दोषी असावेत का? जेव्हा एखाद्या स्त्रीवर अत्याचार होतो तेव्हा त्याचे घाव तिच्या मुलांना, माता-पित्याला सोसावे लागतात. समाजात मुलींना सुखी, आनंदी आणि सुरक्षित ठेवायचं असेल तर आपल्याला... समाजाला आपली मानसिकता बदलावी लागेल. मुलींना एक स्वतंत्र, समान व्यक्तिमत्त्व म्हणून वागवावं, जोपासावं लागेल. त्यांना सर्वच दृष्टीने सुशिक्षित बनवावं लागेल. दुर्दैवाने वैष्णवी हगवणे सारखे एखादे प्रकरण समोर आले तर हिंसा घडताना, ‘त्यांच्या घरातील बाब आहे’ असं म्हणून आपली सामाजिक जबाबदारी इटकून टाकता येणार नाही. नवरा आणि सासरच्या लोकांकडून होणारा शारीरिक, मानसिक, लैंगिक छळ सोसून, चेहऱ्यावरचं हसू कायम राखणारी, रात्रीच्या अंधारात अश्रूंनी आपली उशी भिजवणारी, स्वतःचा हुंदका दाबून ठेवून घरची इज्जत राखणारी, दुःख, वेदना, निराशा, असहायता याच्या अन्नीत आतल्या आत जळणारी... अशा अनेक वैष्णवी आपल्या अवतीभवती अजून आहेत. तिच्यात उपजतच असलेली, दुर्दम्य इच्छा शक्तीची, भक्कम आणि स्थिर स्त्री मात्र कुठेतरी हरवलेली आहे. ती शोधण्यात आपण मदत करणार ना?

मुदुला घोडके

(माजी मराठी वृत्त विभाग प्रमुख आकाशवाणी, नवी दिल्ली)

कोशकार गंगाधर खानोलकर

शोधक, संतुलित मनाचा पत्रकार, साक्षेपी संपादक, व्यासंगी कोशकार, संशोधक, चरित्र लेखक अशा चढत्या श्रेणीने ज्या गंगाधर खानोलकरांनी साहित्यक्षेत्रात अत्युच्च स्थान मिळवले आहे. एक प्रकारे खानोलकरांनी आयुष्यभर मांडलेल्या ज्ञानयज्ञाचे पौरोहित्यच केले आहे. त्या ऋषितुल्य व्यक्तिमत्त्वाची उषा टाकळकर सहाय्यक संपादक म्हणून काम करीत राहिली होती. गंगाधर देवराव खानोलकर आणि उषा प्रभाकर टाकळकर या दोघांनी अविश्रान्त खपून मराठी वाङ्मयसेवक चरित्र कोशाचे २ खंड तयार केले आहेत. वडिलांच्या व्यावसायिक बदल्यांमुळे गंगाधरगर्वाचे बालपण भ्रमंतीत गेले. प्राथमिक शिक्षण घराचे झाले. मॅट्रिकपर्यंतचे शिक्षण सावंतवाडी व मालवण येथे टोपीवाला हायस्कूलमध्ये झाले. असहकार चळवळीत सहभागी झाल्याने ते मॅट्रिक परीक्षेस बसले नाहीत. पिता ज्ञानप्राप्त्यू, ग्रंथप्रेमी व माणुसकी हा एकच धर्म मानणारा आणि आई स्वाभिमाना, स्वावलंबी व त्यागी. या उभयतांचे दृढ संस्कार होऊन १९२० ते १९२३ या काळात गंगाधररावांनी रवींद्रशास्त्रींच्या शांतिनिकेतनमधील विश्वभारती विद्यापीठात, निर्गमांच्या मोकळ्या वातावरणात वाङ्मयाचा विद्यार्थी म्हणून प्रविष्ट होऊन अनेक थोर विद्वानांचे व गुरू या नात्याने रवींद्रनाथांचे मार्गदर्शन प्राप्त केले. खुब वाचन, यथेष्ट मननाची सवय लावून घेतली. शैलीत निखळ ज्ञानसाधकी शैक्षणिक संस्कारांची शिदोरी त्यांनी आयुष्यभर केलेल्या साहित्य सेवेत त्यांना सतत प्रेरणा देत राहिली.

त्यानंतर अमळनेर तत्त्वज्ञान मंदिरात शिष्यवृत्ती घेऊन दोन वर्षे तत्त्वज्ञानाचा सखोल

अभ्यास करून त्यांनी काही काळ तळेगावच्या राष्ट्रीय विचारांच्या समर्थ विद्यालयात शिक्षक या नात्याने काम केले. त्यानंतर ते मुंबईच्या वृत्तपत्रांच्या दुनियेत लोकहित, विविधवृत्त, प्रगती, रणगर्जना साप्ताहिक इत्यादी वृत्तपत्रांचे संपादक झाले. १९२६ च्या सुमारास मुंबईत स्थिर झाल्यावर ते वाङ्मयमीन चळवळीशी बद्ध झाले. त्यांनी स्वतः अनुभवलेली साहित्याची अडचण व उणीव दूर करण्यासाठी संशोधन क्षेत्रातील साधन साहित्याचा संग्रह सुरू केला आणि कोशकार, विश्लेषक, चरित्रलेखक, ग्रंथसंपादक म्हणून मराठी वाङ्मयाच्या इतिहासात अविस्मरणीय अशी कामगिरी करून आपल्या व्यक्तिमत्त्वाचा व कर्तृत्वाचा उसा उमटवला व पुढील पिढ्यांसाठी एक आदर्श निर्माण केला.

खानोलकर यांनी काही नोकऱ्या केल्या, त्याही मुद्रण-प्रकाशन संस्थेतच. १९३१ मध्ये त्यांनी ‘अर्वाचीन मराठी वाङ्मय सेवक’

चरित्रकोशाच्या लेखनाचा शुभारंभ केला. जानेवारी १९३३ मध्ये सुरू केलेल्या प्रतिभा पाक्षिकाचा उद्देश होता महाराष्ट्रातील व महाराष्ट्राबाहेरील वाङ्मयविषयक चळवळीची माहिती प्रसिद्ध करणे, प्रसिद्ध होणाऱ्या वाङ्मयाची चर्चा, ग्रंथलेखन, ग्रंथप्रकाशन, ग्रंथमुद्रण याविषयीचे विचार प्रसिद्ध करणे व मराठी वाङ्मयाच्या एकंदर प्रगतीस साहाय्यक होईल असा मतप्रचार करणे. पुढे ८ एप्रिल १९४० पासून समीक्षक पाक्षिक व ३१ ऑक्टोबर १९४८ पासून रविकिरण साप्ताहिक चालू केले. मराठीतील पूनतः वाङ्मयमीन स्वरूप असलेल्या पहिल्या-वहिल्या (प्रतिभा) नियतकालिकाच्या संपादनात के. ना. काळे व वि. ह. कुलकर्णी

कोकण आर्यकॉन सतीश पाटणकर

यांचा सहभाग होता. यासोबत ‘प्रतिभा प्रकाशन मंडळ’ निघून त्या उत्साही वातावरणात माधवराव पटवर्धन, गिरीश, यशवंत, श्री. बा. नारद, खं. का. दौडकर, माडखोलकर, खांडेकर, श्री. के. क्षीरसागर अशांशी सहवास व विचारांची देवाणघेवाण होऊन वाङ्मयात. तेथे सुमारे २५% समुद्री जीव राहतात. ही परिस्थिती अत्यंत नाजूक असून अतिशय समुद्र असून किनारपट्टी संरक्षण, पर्यटन आणि मासेमारीसाठी महत्त्वपूर्ण आहे. २) मॉरिशस

लेखनाआधी कितीतरी काळ झालेले असते. हे त्यांचे म्हणणे वाचकाला प्रचिती आणून देते यात शंका नाही. माधव जूलिअन जीवनकथा हा चरित्रलेखनाच्या दृष्टीने चरित्रवाङ्मयात आदर्शवात असा मराठीतील पहिलाच चरित्रग्रंथ होय. रवींद्रनाथ जीवनकथा वालचंद हिराचंद : व्यक्ती, काल व कर्तृत्व साहित्यसिंह (श्री. कृ. कोल्हटकर) ‘जीवनगाथा (१९७२); यांपैकी वालचंद हिराचंद हे औद्योगिक क्षेत्रातले खंदे शिल्पकार. प्रत्येक चरित्रनायकाच्या जीवनानुसार वळणे व कार्यकर्तृत्व दाखवीत वेगळा व स्वतंत्र घाट प्राप्त करून देण्याचे कसब खानोलकरांच्या साक्षेपी, कुशल लेखनाने साधले आहे, असे चरित्र वाचताना वाटते.

खानोलकरांच्या जडणघडणीच्या काळातील महाराष्ट्र रसवंती पद्य : भाग १ ते ३ व ‘मराठी गद्य वैभव : भाग १ ते ३ ही १९३५ ची संपादने उल्कृष्ट पाठ्यपुस्तकांच्या कसोटीला उतरली.

खानोलकरांच्या गुणसमुच्चयामुळे यशस्वी चरित्रलेखक म्हणून त्यांची कीर्ती उत्तरोत्तर उज्ज्वल होत गेली. ४५ वर्षांपूर्वी लिहिलेल्या श्री. कृ. कोल्हटकरांच्या छोट्या चरित्राला साडेसहाशे ‘डेमी’ पृष्ठांचे स्वरूप प्राप्त करून दिले.

खानोलकरांनी सतत २० वर्षे परिश्रमाने संग्रहित केलेल्या साधनसामग्रीच्या आधाराने दोन-तीन वर्षे लेखन करून हे साध्य झाले. चरित्र लेखनात त्यांचे स्वतंत्र होते. वाङ्मयातील ऐतिहासिक चरित्र लेखकाला वास्तव सत्याच्या अलीकडे किंवा पलीकडे केव्हाही जाता येत नाही. आटोकाट लेखनाने जी साधनसामग्री उपलब्ध झाली असेल, तिच्यावर त्याला निर्वाह करावा लागतो. या मर्यादा असल्या, तरी ललित चरित्राची स्वतःची बलस्थाने आहेत. उल्कृष्ट चरित्र निर्माण करणे हे

मुख्यतः कलेचे काम आहे. या कामात खानोलकर निश्चितच यशस्वी झाले आहेत. त्यांनी वयाच्या सत्तरीच्या सुमारास मराठी वाङ्मय कोशाची चार खंडांत विभागलेली एक विस्तृत योजना तयार करून तिच्या संपादनाची धुरा स्वीकारली (१९६९-१९८२). अशी योजना कोणत्याही भारतीय भाषेत संकल्पिली गेली नव्हती हे तिचे वेगळेपण समग्र वाङ्मय व्यापार चरित्रांच्या आध्यात्मने ललित-अललित समाविष्ट व्हावा ही अपेक्षा होती.कोशनिर्मितीच्या प्रचंड व किचकट, परंतु अत्यंत उपयोगी कामासाठी संपादकापाशी चिवट कार्यशक्ती, पूर्वग्रहविमुक्त दृष्टी, चौफेर व्यासंग, रसास्वाद वृत्ती, इतिहासाची सूक्ष्म जाण आणि कामातील शिस्त, पद्धतशीरपणा, योजनाकट इत्यादी विविध गुण असावे लागतात. ते गुण दृढव्रती खानोलकरांपाशी असल्यामुळे, त्यांनी अपार परिश्रमाने साधनसामग्री जमवणे कोशनिर्मिती करणे अशी दुहेरी जबाबदारी अभा्यासक व वाङ्मयसेवक या भूमिकांतून उत्तम तऱ्हेने पार पाडली. त्यांनी लिहिलेली चरित्रे वाचकांच्या पसंतीस उतरली व त्यांनी कल्पनेचे मिश्रण न करता चरित्रातील साम्य-विरोध, मर्मस्थाने, नाट्य, गुढता वगैरेंवर सूचक भाष्य केले. अभिव्यक्तीचे नवे तंत्र मराठी चरित्र-वाङ्मयात आणून घटना, प्रसंग, लेख, व्यक्तिविशेष, जीवनविशेष यांचे वर्णन स्वतः न करता, कोणाचा तरी नेमका उतारा देऊन ते त्याचा ताजेपणा वाचकांपर्यंत पोहोचवत. जीवनभर मराठी वाङ्मयाची सेवा करून त्यांनी अभ्यासक, संशोधक, संपादक, संग्राहकांसाठी एक आदर्श निर्माण केला, ही वस्तुस्थिती पुसली जाणार नाही.

(लेखक मुख्यमंत्र्यांचे माजी माहिती अधिकारी आहेत.)

महासागर जगातील आश्चर्य

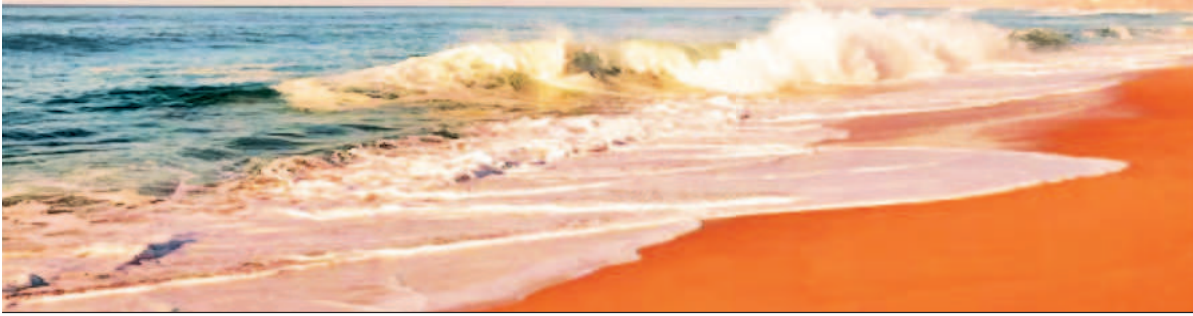
भोवतालचा समुद्र प्रवाळ खडकांनी (कोरल रीफ) व्यापला आहे. हे कोरल रीफ जगातील सर्वात श्रीमंत सागरी खजिन्यांपैकी एक आहे. ते जपभरात अन्न आणि औषधांच्या स्रोतांसाठी प्रसिद्ध. ३) ऑस्ट्रेलियातील ग्रेट बॅरियर रीफ - मानवेतर प्राण्यांनी निर्माण केलेली विलक्षण पर्जन्यवन टेकडी. प्रवाळातील जीवांची जगातील सर्वात मोठी परिसंस्था. जैवविविधतेचा खजिना असलेले समळ्यांत मोठे प्रवाळ बेट. येथील नैसर्गिक सौंदर्यामुळे स्कुबा डायविंग हा पर्यटन उद्योग लोकप्रिय.

जागतिक अर्थव्यवस्थेसाठी महासागर खूप महत्त्वाचा आहे. मासेमारी, जहाज वाहतूक, पर्यटन आणि नूतनीकरण ऊर्जा यांसारख्या उद्योगांना तो आधार देतो. ऑगनायझेशन फॉर इकॉनॉमिक को-ऑपरेशन अँड डेव्हलपमेंटच्या मते महासागरावर आधारित अर्थ व्यवस्था २०३० पर्यंत ३ ट्रिलियन डॉलरपर्यंत पोहोचू शकते. विशेषतः विकसनशील देशांतील किनारपट्टी भागातील लोक महासागरावर उपजीविकेसाठी अवलंबून आहेत. मासेमारी ३ अब्जांहून अधिक लोकांचे प्राथमिक प्रोटीनस्रोत आहे. जागतिक व्यापाऱ्याच्या सुमारे ९०% वाहतूक समुद्रमार्गे आहे. समुद्र पर्यटन : जसे की क्रुझ टिप, समुद्रातील खेळ. किनारपट्टीवरील हॉटेल्स अनेक देशांच्या अर्थव्यवस्थेला चालना देतात.

महासागराच्या संरक्षण आणि संवर्धनासाठी पुढील कृतीवर भर देऊ शकतो. १) जैवविविधता जपण्यासाठी आणि परिसंस्था पुनरुज्जीवित करण्यासाठी समुद्री संरक्षित क्षेत्र वाढविणे. २) कार्बन उत्सर्जन कमी करणे. नवीकरणीय ऊर्जा व शाश्वत वाहतूक वापरून महासागरातील दुष्परिणाम कमी करता येतील. ३) नवीन पर्यावरणपूरक तंत्रज्ञान प्रोत्साहित करणे. उदा. प्लास्टिकला पर्याय असलेल्या वस्तू, समुद्र कचरा संकलन प्रणाली. ४) मॅनोव्ह द दलदलीचा भाग किनाऱ्याचे नैसर्गिकरीत्या संरक्षण करतात आणि कार्बन साठवितात. म्हणून किनारी परिसंस्थांचे पुनर्जीवन करावे. मुले आणि तरुण पिढी महासागराच्या भविष्याची शिल्पकार आहेत. शिक्षण संस्थांनी ‘महासागर साक्षरता’ अभ्यासक्रमांत समाविष्ट करावी. महासागराची भूमिका समजल्यावर त्यांना जपण्याची जबाबदारीही समजेल. माणसांनी निर्माण केलेल्या समस्यांवर खरा उपाय मला वाटतो तो समुद्राला समजून घेणे. त्यासाठी समुद्रांना भेटी देणं, सातत्याने याविषयावर कार्यक्रम होणे आवश्यक आहे. नॅशनल जिओग्राफी पाहताना समुद्रांना अंतरंगाचे कुतूहल वाढते. टायटन सारख्या मोठ्या बोटी महासागरात गडप होतात. हे वाचताना त्या महासागराची खोली, व्याप्तीचे आश्चर्य वाटते.

जा. म. दिन म्हणजे ज्ञान मिळविण्याची, जबाबदारी स्वीकारण्याची, पर्यावरणपूरक शैली अंगीकारण्याची एक संंधी आहे. आपण महासागराचे संरक्षण केल्यास हवामान बदलाशी तोंड देऊ शकतो. प्लास्टिकला दूर करा. या आपल्या छोट्या छोट्या कृतींचे भविष्यात मोठा बदल आणू शकतात. शेवटी महासागराच्या अंतरंगातील आश्चर्य टिकवा आणि अभ्यासा.

mbk1801@gmail.com

बिंदुसरा नदीने घेतला मोकळा श्वास

२५ वर्षांनंतर बिंदुसरा नदी स्वच्छ

आ.संदीप क्षीरसागरांनी मानले अजितदादांचे आभार

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

बीड:शहराची जलधारा असलेली बिंदुसरा नदीला आवळला गेलेला अस्वच्छतेचा फास ना.अजितदादांनी सोडविला आणि तब्बल २५ वर्षांनंतर बिंदुसरा नदीने मोकळा श्वास घेतला. ना.अजितदादांनी तातडीने बिंदुसरा नदी स्वच्छतेच्या कामासाठी तातडीने यंत्रणा उभी करून दिली. त्यामुळेच बिंदुसरा नदीची स्वच्छता करणे शक्य झाले आहे. बिंदुसरा नदीची स्वच्छता झाल्यामुळे बीड शहरात पुराचा धोका कमी झाला आहे. सोबतच बीड शहरात पाणी साठवणूक करण्यासाठीही व्यवस्था झाली आहे. त्याबद्दल बीड शहरवीसीयांच्या वतीने आ.संदीप क्षीरसागर यांनी ना.अजितदादा पवार यांचे आभार मानले आहेत.

बीड शहरातून बिंदुसरा नदी वाहते. परंतु गेल्या २५ वर्षांपासून या नदीच्या संवर्धनासाठी कसल्याही प्रकारचे काम झाले नव्हते त्यामुळे बीड शहर आणि तालुक्याची जलधारा असलेली बिंदुसरा नदीची अतिशय वाईट अवस्था झाली होती. बीड शहरात पावसाळ्याच्या काळात पुराचा धोका टाळण्यासाठी नदीची स्वच्छता होणे अत्यंत गरजेचे

सर्वच सहभागी यंत्रणांचेही आभार आ.संदीप क्षीरसागर

दि.२० मे रोजी बिंदुसरा नदी स्वच्छता आणि खोलीकरण कामाचे उद्घाटन करण्यात आले. त्यानंतर सलग आजपर्यंत १७ दिवसांच्या स्वच्छता मोहीमेत मा.जिल्हाधिकारी यांच्या मार्गदर्शनाखाली अनेक यंत्रणांनी सहभाग नोंदवला. नगरपालिका प्रशासन, महसूल प्रशासन, जायकवाडी पाटबंधारे विभाग यांच्यासह भारतीय जैन संघटना, जलसंपदा विभाग, नाम फाउंडेशन यांनीही स्वेच्छेने सहभाग घेतला होता. सर्वांच्या सहकार्यामुळेच बिंदुसरा नदीचे स्वच्छताकाम पूर्णत्वास जाऊ शकले. याबद्दल मा.जिल्हाधिकारी आणि बिंदुसरा नदीच्या स्वच्छता मोहीमेत सहभागी झालेल्या सर्व यंत्रणांचे आ.संदीप क्षीरसागर यांनी आभार व्यक्त केले आहेत.

होते. ही बाब लक्षात घेऊन आ.संदीप क्षीरसागर यांच्या मागणीनुसार बीड जिल्ह्याचे पालकमंत्री ना.अजित दादा पवार यांनी तातडीने यंत्रणा उभी करून दिली. विशेष म्हणजे या महत्वाच्या कामासाठी कसलीही निविदा प्रक्रिया

वगैरे वेळ लागणार्या प्रक्रियेतून न जाता आपल्या स्तरावरूनच ना.अजित दादांनी यंत्रणा कामाला लावली. ना.अजितदादांच्या निर्देशावरून २० मे २०२५ रोजी मा. जिल्हाधिकाऱ्यांच्या मार्गदर्शनाखाली महसूल प्रशासन, बीड नगरपालिका प्रशासन आदी कामाला लागले आणि बिंदुसरा नदीची स्वच्छता मोहीम सुरू झाली. गेल्या १७ दिवसांमध्ये अखंडितपणे नदीची स्वच्छता करण्याचे काम सुरू होते. शेवटी ना.अजित दादांमुळेच हे शक्य झाले. ना.दादांच्या सूचनेवरून शासकीय विभाग, विविध सामाजिक संस्था आणि प्रशासकीय यंत्रणा यांनी जोमाने काम करत बिंदुसरा नदीला अस्वच्छतेच्या विळखातून बाहेर काढले. बिंदुसरा नदीची स्वच्छता झाल्यामुळे गेल्या आठवड्यात पूर्णपरिस्थिती निर्माण होण्यासारखी अतिवृष्टी झाल्यानंतरही बीड शहराला पूराचा धोका झाला नाही. सोबतच बिंदुसरा धारणाच्या मोठ्या चादरीवरून पाणी वाहीले तरीही बीड शहरात कुठेही पाणी शिरले नाही. ही अतिशय मोठी आणि समाधानकारक बाब आहे. यापुढील काळातही बीड शहराला बिंदुसरा नदीच्या **▶ पान २ वर**

कड्यामध्ये चोरट्यांचा धुडगूस चोरीसत्र: व्यवसायिक झाले भयभित

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

कडा:येथील आंबेडकर चौकातील जय मल्हार मशिनरी आणि अशोक पशुखाद्य तर केरळ चौकातील गणेश पान सेंटर या तीनही ठिकाणी एकाच दिवशी दुकानफोडी करून चोरट्यांनी लाखाच्या जवळपास ऐज लंपास केला. सदर घटना शुक्रवारी मध्यरात्री कडा –धामणगाव रस्त्यालगत घडली.

आष्टी तालुक्यातील कडा येथील डॉ. आंबेडकर चौक ते केरळ चौक, कडा- धामणगाव रस्त्यालगत चोरट्यांनी दुकानावर डह्या मारून शुक्रवारी मध्यरात्रीच्या सुमारास धुडगूस घालून दोन दुकानांसह एक पानाची टपरी फोडून लाखभर रुपयांच्या ऐज लुटून पोबारा केला. कडा येथील आंबेडकर चौकातील धामणगाव रोडलगत असलेले मल्हारी पाचपुते यांचे, जय मल्हार मशिनरी व अशोक हजारे, यांचे अशोक पशुखाद्य ही दोनही दुकाने चोरट्यांनी मागच्या बाजूने फोडली. पाचपुते यांच्या मागच्या लोखंडी शटरचे कुलूप पट्टी तोडून चोरट्यांनी दुकानात प्रवेश केला. तसेच सीसीटीव्ही कॅमेऱ्याची वायर काढून दुकानातील पंचावन हजाराची कॉपर वायर, आठ ते दहा हजाराचे पितळी नेपल आणि गळ्यातील पस्तीस हजाराची रोख रक्कम लांबवली. तर अशोक हजारे यांचे पशुखाद्य दुकान त्याच पद्धतीने फोडून त्यांच्याही गळ्यातील तीन-साडेतीन हजाराची रोकड व अडीचशे तीनशे रुपयांची चिल्लर चोरट्यांनी गायब केली. त्यांच्याच शेजाराच्या नाझिया कलेवशनच्या छताच्या पत्र्याचे हुक काढण्याचा प्रयत्न केला. दुसरीकडे त्याच दिवशी केरळ चौकातील संपत परदेशी यांची **▶ पान २ वर**

धर्मवीर क्रिकेट क्लबचा विजय नागसेन् वसतीगृहात शिवसेना उबाठा गटाचा मोर्चा

अभिनंदनिय:बाजीराव चव्हाणांची क्रिकेट क्षेत्रातही आघाडी **आक्रमक:** लोणारमध्ये अवैध धंद्याविरोधात आंदोलन

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

बीड:छत्राड नेकनूर प्रीमियर लीग २०२५ या क्रिकेट स्पर्धेत बाजीराव दादा चव्हाण यांचा संघ धर्मवीर क्रिकेट क्लब, बालाघाट - यांनी अंतिम सामन्यात जोरदार कामगिरी करत स्पर्धेचे प्रथम विजेतेपद पटकावले आहे. या विजयानंतर बाजीराव दादांची क्रीडा क्षेत्रातील ही आघाडीची

भूमिका अधोरेखित झाली आहे. नेकनूर येथे ५ जून रोजी स्पर्धा मोठ्या जल्लोषात पार पडली. धर्मवीर क्रिकेट क्लबच्या अखेरच्या सामन्यात अचूक फलंदाजी, कुशल गोलंदाजी आणि संघबांधणी यामुळे विरोधी संघावर मात करत चषक मिळवला आहे. या संघाचे नेतृत्व पठाण समीर जहांगीर यांनी केले, तर संचाला मार्गदर्शन अरविंद जाधव आणि काशिनाथ जाधव यांनी दिले,

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

राहुरी:इयत्ता पाचवी ते दहावी विद्यार्थ्यांसाठी नागसेन विद्यार्थी वसतीगृह, नेवासा येथे विद्यार्थ्यांसाठी प्रवेश सुरू झाल्याची माहिती अधीक्षक रोहित तेलतुंबडे यांनी दिली. या वसतिगृहात आर्थिक दुर्बल वंचित घटकांना मोफत प्रवेश दिला जाईल. या वसतिगृहात जिव्हाळ्याची यंत्रणा, मोफत पाठ्यपुस्तके आणि शैक्षणिक साहित्य, जिव्हाळ्याची यंत्रणा, व्यक्तिमत्त्व विकासासाठी पूरक शिक्षण, शासनाचा विपश्यनेचा दैनंदिन मित्र उपक्रम, आवश्यकतेनुसार शैक्षणिक समुपदेशन, मोफत भोजन व निवासस्थान सुविधा उपलब्ध आहे.

तरी गरजूंनी या वसतिगृहात प्रवेश घ्यावा असे आव्हान संस्थेचे कार्यकारी विश्वस्त ड. संघराज रुपवते, बुद्धिस्ट सोसायटीचे सत्येंद्र तेलतुंबडे, वसतिगृह व्यवस्थापन समितीचे प्रा. सातुरे, भास्कर खरे सर, समाज कल्याण सभापती राजेंद्र वाघमारे,जगधने सर, प्रा.गवाजी खंडागळे, **▶ पान २ वर**

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

लोणार:येवती येथे खुलेआम अवैध दारू विक्री होत आहे अवैध दारू विक्री बंद करावी करीता शिवसेना उद्भव बाळासाहेब ठाकरे पक्षाच्या वतीने जिल्हा संघटक डॉ. गोपाल बछिरे यांच्या नेतृत्वात येवतीचे सरपंच, उपसरपंच, तंटामुक्ती अध्यक्ष व ग्रामस्थ महिलांसह एल्यार मोर्चा काढून अवैध दारू विक्री विरोधी घोषणांनी लोणार पोलीस स्टेशन परिसर दगणून गेला. लोणार तालुक्यातील येवती गाव हे सामाजिक सलोख्याचे व एकात्मतेचे एक उदाहरण आहे परंतु दोन वर्षांपासून या गावात व तालुक्यातील ग्रामीण भागात अवैध दारू विक्रीचा सुळसुळाट माजलेला आहे या अव्यध दारुमुळे

या गावातील अनेक कुटुंब उध्वस्त झाले आहे दारुपाई गावातील अनेक लोकांनी आपले जीव गमावले आहे, अनेक महिलांनी पुरुषांच्या दारुपायी आत्महत्या करून आपली जीवन यात्रा संपवली आहे व पोलीस प्रशासन हे सर्व उघड्या डोळ्यांनी बघत आहे.

या गावातील व तालुक्यातील अवैध दारू विक्री बंद करण्यासाठी शिवसेना उद्भव बाळासाहेब ठाकरे पक्षाच्या वतीने जिल्हा संघटक डॉ. गोपाल बछिरे, तालुकाप्रमुख ड दीपक मापारी, शहरप्रमुख गजानन जाधव यांच्या नेतृत्वात येवती येथील शेकडो महिला व शिवसेनिकांनी पोलीस स्टेशनवर यलंगार मोर्चा काढून अवैध दारू **▶ पान २ वर**

झाय- डे-च्या दिवशी हॉटेलवर छापा कारवाई:हॉटेल चालकाविरुद्ध पोलिसात गुन्हा

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

कडा:तालुक्यातील शेरी बुद्रुक येथील 'हॉटेलवर झाय- डे- च्या दिवशी छापा मारून पोलिसांनी एक हजार आठशे रुपयांची देशी दारू जप्त करून हॉटेल चालकाविरुद्ध मुंबई दारुबंदी अधिनियम कायद्याअंतर्गत गुन्हा दाखल केला.

निराधार कुटुंबाला माणुसकीचा हात ऋणानुबंध:संसार उपयोगी साहित्याचे वाटप

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

तेलगाव:नगर रोड कन्या शाळा बीड समोरील आवारात पत्र्याच्या शेडमध्ये ताडपत्रीने अच्छादलेल्या निवाऱ्या मध्ये वास्तव्य करणाऱ्या भानुदास विठ्ठल मुजमुले वय ६२ वर्षे, शोभा भानुदास मुजमुले व ५४ वर्षे हे दाम्पत्य दोन्ही पायांनी दिव्यांग आहेत त्यांच्या पदरात दहावीत शिकणारी तेजस्विनी नावाची मुलगी सुद्धा आहे अत्यंत प्रतिकूल परिस्थितीचा सामना करून हे कुटुंबीय आपली गुजरान करतात ही बाब राष्ट्रीय चर्मकार महासंघाचे जिल्हाध्यक्ष समाजभूषण नानासाहेब घोडके यांना समजतात कर्मचारी महासंघाचे जिल्हाध्यक्ष सुनील माने दासराव गोरे यशराज बामणे यांना सोबत

घेऊन फळाचे जीवन जगणाऱ्या मुजमुले कुटुंब यांना भेट देऊन धीर देत संसार उपयोगी साहित्याचे वाटप करण्यात आले. प्रतिकूल परिस्थितीशी तोंड देत घर संसार आणि मुलींचे शिक्षण करत असताना कोणत्याही गोष्टीची भांडवल न करणाऱ्या या कुटुंबाला घोडके यांनी धीर देण्याबरोबरच लागणारे साहित्य वाटप करून आगामी काळात अडचणीत आलेल्या कुटुंबांना समर्थ न्याय मिळवून देण्यासाठी राष्ट्रीय चर्मकार महासंघ कटिबद्ध असून समाजातील इतर घटकांनाही अशा कुटुंबाच्या पाठीमागे ताकद उभी करावी असेही मत समाजभूषण नानासाहेब घोडके यांनी व्यक्त केलं.

रस्त्यावरील धडकेनंतर मारहाण कारवाई:तलवाडा पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

तलवाडा:गेवराई तालुक्यातील काठोडा येथे रस्त्यावरील वाहन धडकेनंतर तीन जणांनी मिळून शेतकऱ्याला मारहाण करून जिवे मारण्याची धमकी दिल्याची घटना घडली.

फिर्यादी ब्रम्हनाथ राजेंद्र कोकरे यांनी सांगितले, दि.३१ मे २०२५ रोजी सकाळी ९.३० वाजता ते मोटरसायकलवर कामावर जात असताना काठोडा-गोळेगाव रस्त्यावर जयदत्त लहराव किरकट याने निष्काळजीपणे स्कॉर्पिओ चालवत त्यांच्या मोटरसायकलला धडक दिली. यावरून वाद झाला असता जयदत्त, तुकाराम लहूराव किरकट आणि लहूराव अंबादास किरकट यांनी लोखंडी टांबीने, लाथा-बुक्र्यांनी आणि चापटांनी मारहाण केली. जयदत्तने ब्रम्हनाथ यांच्या डाय्या हाताच्या पंजावर मारून फ्रॅक्चर केले आणि तक्रार दिल्यास जिवे मारीन अशी धमकी दिली. गोळेगाव फाट्यावरही पुन्हा मारहाण झाली. तलवाडा पोलीस ठाण्यात फिर्याद दाखल झाली असून गेवराई आणि बीडच्या सरकारी दवाखान्यात उपचारांनंतर ब्रम्हनाथ यांना लोटस हॉस्पिटल, बीड येथे शस्त्रक्रिया करावी लागली. पोलीसांनी आरोपींविरुद्ध विविध कलमांतर्गत गुन्हा दाखल करून तपास सुरू केला आहे.

अभिनंदनिय अभियंता सुनील इंगळेच्या नेतृत्वाने कौतुकास्पद कामगिरी ब्लॅक डायमंड अन् विश्वकर्मा सन्मान

भगवान साकसमुद्रे परळी

परळी:औष्णिक वीज केंद्राच्या कोळसा हाताळणी विभागाला वर्ष २०२३-२४ आणि २०२४-२५ या कालावधीतील उत्कृष्ट कामगिरीसाठी 'ब्लॅक डायमंड' पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे. ६ जून २०२५ रोजी मुंबई येथे महानिर्मितीच्या विसाव्या वर्धापन दिनानिमित्त आयोजित कार्यक्रमात हा प्रतिष्ठेचा पुरस्कार प्रदान करण्यात आला. महाजनको कंपनीचे अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक राधाकृष्णन बी यांच्या हस्ते प्रभारी अधीक्षक अभियंता सुरेश गर्जे यांनी हा पुरस्कार स्वीकारला.

याच कार्यक्रमात कोळसा हाताळणी विभागातील दोन तंत्रज्ञांना, विक्रम पाठक (संच क्रमांक ६, ७, ८) आणि सचिन कानडे (यांत्रिकी देखभाल), त्यांच्या उत्कृष्ट वैयक्तिक योगदानाबद्दल 'विश्वकर्मा'

पुरस्कार देऊन गौरवण्यात आले. विक्रम पाठक यांनी वाहन दुरुस्ती विभागात, विशेषतः खापरखेडा विद्युत केंद्रातील कठीण प्रसंगांमध्ये केलेल्या कामातून आपली कार्यक्षमता सिद्ध केली आहे. तर, सचिन

कानडे हे यांत्रिकी देखभाल विभागात त्यांच्या उत्कृष्ट आणि नाविन्यपूर्ण कामांसाठी ओळखले जातात. परळी औष्णिक वीज केंद्राची ही कामगिरी महानिर्मितीच्या १००० मेगावॉटपेक्षा कमी क्षमता असलेल्या विभागांमध्ये सर्वोत्कृष्ट ठरली आहे. संच क्रमांक ६, ७, ८ कोळसा हाताळणी विभागाने उत्कृष्ट तांत्रिक कौशल्य आणि उपलब्ध संसाधनांचा योग्य वापर करत हे यश संपादन केले.या महत्त्वपूर्ण यशामागे परळी औष्णिक वीज केंद्राचे मुख्य अभियंता सुनील इंगळे, प्रभारी उपमुख्य अभियंता हिमंतराव अवचार, आणि प्रभारी अधीक्षक अभियंता सुरेश गर्जे यांचे वेळेवेळी मिळालेले सहकार्य आणि मार्गदर्शन महत्वाचे ठरले. कोळसा हाताळणी विभागातील अतिरिक्त कार्यकारी अभियंता शाहूराज येवते व गजानन आरोळे, उपकार्यकारी अभियंता गणेश बांगर, इम्रान मणियाार, चंद्रकांत कोहाळे, धनंजय हट्टे, तसेच सर्व **▶ पान २ वर**

वादळी पावसामुळे विद्युत खांब वाकले!

शेतकरी: दुर्घटना घडण्यापूर्वी खांब उभे करावेत

पुण्यभूमी प्रतिनिधी

कडा:तालुक्यातील शेरी बुद्रुक परिसरात काही दिवसांपूर्वी वादळी वाऱ्यासह झालेल्या पावसामुळे शेतातील विद्युत खांब वाकले. त्यामुळे एखादी दुर्घटना घडण्यापूर्वी वाकलेले खांब उभे करावेत, अशी मागणी शेतकऱ्यांकडून होत आहे. आष्टी तालुक्यात मागील पंधरा दिवसांपूर्वी वादळी वाऱ्यासह झालेल्या पावसामुळे शेरी बुद्रुक येथील रमेश देशमुख यांच्या **▶ पान २ वर**